

LV

LV

LV

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 15.9.2010
COM(2010) 484 galīgā redakcija

2010/0250 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par ārpusbiržas atvasinājumiem, centrālajiem darījumu starpniekiem un darījumu reģistriem

{SEC(2010) 1058}
{SEC(2010) 1059}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Finanšu krīzes rezultātā ārpusbiržas atvasinājumi (ārpusbiržas atvasinātie finanšu instrumenti) ir nonākuši reglamentējošo iestāžu uzmanības lokā. Tas, ka 2008. gada martā gandrīz sabruka *Bear Sterns*, 2008. gada 15. septembrī *Lehman Brothers* vairs nespēja pildīt saistības un nākamajā dienā tika glābta *AIG*, apliecina nepilnības ārpusbiržas atvasinājumu tirgus darbībā. Tirgū reglamentējošās iestādes īpašu uzmanību pievērta kredītsaistību nepildīšanas mijmaiņas līgumu (*credit default swaps*) lomai krīzes laikā.

Komisija nekavējoties reaģēja. 2009. gada 4. marta plašajā paziņojumā „Impulsi Eiropas atveseļošanai”¹ Komisija, pamatojoties uz ziņojumu par atvasinātajiem finanšu instrumentiem un citiem sarežģītas struktūras produktiem, apņēmas veikt atbilstīgus pasākumus, lai uzlabotu pārredzamību un risinātu finanšu stabilitātes problēmas. 2009. gada 3. jūlijā Komisija pieņēma pirmo paziņojumu², kurā īpaši apskatīta atvasināto finanšu instrumentu loma finanšu krīzē un atvasināto finanšu instrumentu tirgu ieguvumi un riski. Minētajā paziņojumā tika novērtēts, kā samazināt identificētos riskus³.

G20 valstu vadītāji sammitā 2009. gada septembrī Pitsburgā vienojās:

Vēlākais no 2012. gada beigām visu standartizēto ārpusbiržas atvasinājumu līgumu tīrvērtēi jānotiek caur centrāliem darījumu starpniekiem (CCP). Par ārpusbiržas atvasinājumu līgumiem jāpaziņo darījumu reģistriem. Līgumiem, kuriem tīrvērtēi neveic centralizēti, jānosaka augstākas prasības attiecībā uz kapitālu.

G20 valstu vadītāji 2010. gada jūnijā Toronto vēlreiz apstiprināja savas saistības un apņēmas arī paātrināt spēcīgu pasākumu ieviešanu, lai „uzlabotu ārpusbiržas atvasinājumu pārredzamību un regulatīvo pārraudzību starptautiski konsekventā un nediskriminējošā veidā”.

Komisija 2009. gada 20. oktobrī pieņēma otru paziņojumu⁴, kurā minēti Komisijas ieteiktie turpmākie pasākumi, lai uzlabotu atvasināto finanšu instrumentu tirgu pārredzamību, samazinātu darījuma partneru un operacionālos riskus tirdzniecībā un veicinātu tirgus vienotību un pārraudzību. Paziņojumā minēts arī Komisijas nodoms 2010. gadā izveidot turpmākus tiesību aktu priekšlikumus, lai nodrošinātu G20 saistību īstenošanu standarta atvasināto finanšu instrumentu tīrvērtētes veikšanai⁵ un lai centrālie darījumu starpnieki atbilstu

---

¹ COM(2009) 114.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0114:FIN:LV:PDF>.

² „Efektīvu, drošu un stabilu atvasināto finanšu instrumentu tirgu nodrošināšana”, COM(2009) 332. Dokuments pieejams vietnē <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0332:FIN:LV:PDF>.

³ Paziņojumam pievienots darba dokuments, kurā ietverts pārskats par i) atvasināto finanšu instrumentu tirgiem un ii) ārpusbiržas atvasināto finanšu instrumentu tirgus segmentiem, kā arī pašreizējo risku samazināšanas pasākumu efektivitātes novērtējums, īpaši attiecībā uz kredītsaistību nepildīšanas mijmaiņas darījumiem. Dokuments pieejams vietnē http://ec.europa.eu/internal_market/docs/derivatives/report_en.pdf.

⁴ „Turpmākie pasākumi efektīvu, drošu un stabilu atvasināto finanšu instrumentu tirgu nodrošināšanai”, COM(2009)563. Pieejams vietnē <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0563:FIN:LV:PDF>.

⁵ http://www.g20.org/Documents/pittsburgh_summit_leaders_statement_250909.pdf

uzraudzības standartiem un attiecīgajam darījumu reģistru regulējumam. Šajā regulas priekšlikumā apstiprinātas Komisijas saistības nekavējoties un apņēmīgi turpināt rīcību. Tajā ņemts vērā arī ievērojamais atbalsts un daudzie pasākumi, kas ieteikti Eiropas Parlamenta 2010. gada 15. jūnija rezolūcijā „Turpmākie pasākumi attiecībā uz atvasināto finanšu instrumentu tirgiem” (Langena ziņojumā).

Kā jau minēts iepriekš, šī iniciatīva ir daļa no starptautiskajiem centieniem uzlabot finanšu sistēmas stabilitāti kopumā un īpaši ārpusbiržas atvasinājumu tirgu. Ņemot vērā ārpusbiržas atvasinājumu tirgus globalitāti, vajadzīga starptautiski koordinēta pieeja. Tāpēc, lai novērstu regulējuma arbitrāžu, šajā priekšlikumā ir svarīgi ņemt vērā, ko citas jurisdikcijas gatavojas darīt vai jau ir darījušas ārpusbiržas atvasinājumu jomas regulējumā.

Šajā kontekstā šis priekšlikums atbilst nesen pieņemtajam ASV tiesību aktam par ārpusbiržas atvasinājumiem — tā sauktajam *Frank-Dodd* likumam. Likuma darbības joma kopumā ir tāda pati. Tajā paredzēti līdzīgi pasākumi, kas nosaka pienākumu paziņot par ārpusbiržas atvasinājumu līgumiem un veikt piemēroto līgumu tīrvērti. Turklāt tajā noteiktas stingras kapitāla un nodrošinājuma prasības tiem ārpusbiržas atvasinājumiem, kuriem tīrvērti turpina veikt divpusēji. Visbeidzot, tajā izveidots darījumu reģistru tiesiskais regulējums un atjaunināts esošais centrālo darījumu starpnieku tiesiskais regulējums. Līdzīgi kā Komisijas priekšlikumā minētajā likumā paredzēta turpmāka vairāku tehnisko normu izstrāde.

2. APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM REZULTĀTI UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

Kopš 2008. gada oktobra Komisijas dienesti veic gandrīz nepārtrauktas plašas apspriešanās ar ieinteresētajām personām, lai izveidotu piemērotu politiku. Šī sadarbība īstenota daudzās divpusējās un daudzpusējās sanāksmēs, divās sabiedriskās apspriešanās un konferencēs.

Sākotnēji Komisijas dienestu uzmanība tika pievērsta tikai kredītsaistību nepildīšanas mijmaiņas līgumu tirgum, kas bija uzmanības centrā *Bear Sterns* un *Lehman* gadījumā. Lai atvieglotu galveno dalībnieku saistību uzraudzību šajā jomā, Komisija izveidoja Atvasināto instrumentu darba grupu (*DWG*), kuru veidoja pārstāvji no finanšu iestādēm, kas uzņēmās saistības veikt kredītsaistību nepildīšanas mijmaiņas līgumu Eiropas mēroga tīrvērti no 2009. gada jūlija⁶, pārstāvji no centrālajiem darījumu starpniekiem, darījumu reģistriem un citiem iesaistītajiem tirgus dalībniekiem un iesaistītajām Eiropas (*ECB*, *CESR*, *CEBS* un *CEIOPS*)⁷ un valstu (*AMF*, *BaFin* un *FSA*)⁸ iestādēm. Papildus *DWG* sanāksmēm Komisija rīkoja atsevišķas, vienreizējas divpusējas un daudzpusējas sanāksmes ar daudzām ieinteresētajām personām kredītsaistību nepildīšanas mijmaiņas līgumu tirgū.

Lai nodrošinātu nozares atbilstību iepriekš minētajām saistībām un sagatavotu tiesību aktu pasākumus, Komisija izveidoja dalībvalstu ekspertu darba grupu atvasināto finanšu instrumentu un tirgus infrastruktūru jomā. Tā regulatīvās pieejas apsprieda ar ekspertiem, kas pārstāvēja dalībvalstis, *ECB*, *CESR* un *CEBS*. No 2010. gada janvāra līdz jūlijam viņi tikās vairākās sanāksmēs.

---

⁶ Saistību vēstule un vēstules parakstītāju saraksts pieejams *DG MARKT* tīmekļa vietnē http://ec.europa.eu/internal_market/financial-markets/derivatives/index_en.htm#cds.

⁷ Eiropas Centrālā banka, Eiropas Vērtspapīru regulatoru komiteja un Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju uzraudzītāju komiteja.

⁸ *Autorité des marchés financiers*, *Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht* un *Financial Services Authority*.

Komisija vērtīgu informāciju ieguva arī, piedaloties dažādos starptautiskos forumos, īpaši no ārpusbiržas atvasinājumu regulatoru grupas un Bāzeles Komitejas riska pārvaldības un plānošanas grupas. Komisija nesēn ieguva arī novērotājas statusu apvienotās CPSS-IOSCO⁹ darba grupas koordinācijas grupā, kas pašlaik izskata ieteikumus centrālajiem darījumu starpniekiem un gatavo ieteikumus darījumu reģistriem. Turklāt Komisija ir iesaistījusies biežās sarunās ar iestādēm ārpus ES, īpaši ar ASV iestādēm (CFTC, SEC¹⁰, Ņujorkas Federālo rezervju banku, Federālo rezervju padomi un ASV Kongresu) un sadarbojas ar Finanšu stabilitātes padomi (FSB), koncentrējoties uz iespējām, kas saistītas ar G20 līmenī noteikto ziņošanas, tīrvērtes un tirdzniecības pienākumu īstenošanu.

Līdztekus pirmā paziņojuma publikācijai DG MARKT no 2009. gada 3. jūlija līdz 31. augustam veica sabiedrisko apspriešanu¹¹. Komisijas dienesti saņēma 111 atbildes, no kurām 100 bija atļauts publicēt, un tās tika publicētas konsultāciju tīmekļa vietnē¹². Atbilžu apkopojums kopā ar ieinteresēto personu sabiedriskās apspriešanas sākotnējo analīzi ir pieejams DG MARKT tīmekļa vietnē¹³. Tam sekoja plaša konference 2009. gada 25. septembrī Briselē¹⁴. Trīs akademiķu, nozaru pārstāvju un reglamentējošo iestāžu grupas no ES un ASV izklāstīja savus viedokļus par vai pret nepieciešamību veikt reformas ārpusbiržas atvasinājumu tirgū vairāk nekā 400 dalībnieku auditorijai un atbildēja uz jautājumiem. Konferencē lielākoties tika apstiprināti sabiedrības apspriešanā iegūtie uzskati un informācija.

Otra atklātā apspriešana tika rīkota no 2010. gada 14. jūnija līdz 10. jūlijam, lai no ieinteresētajām personām iegūtu atsauksmes par tiesību aktu pasākumu apveidu. Komisijas dienesti saņēma 210 atbildes, kas galvenokārt atbalstīja ieteiktās reformas.¹⁵

3. IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

Regulai pievienots ietekmes novērtējums¹⁶, kurā analizētas iespējas samazināt sistēmisko risku, palielinot ārpusbiržas atvasinājumu tirgus drošību un efektivitāti. Pēc analīzes ietekmes novērtējumā secināts, ka lielāko tīro ieguvumu var sasniegt, ieviešot tādus pasākumus, kas:

- pieprasa, lai centrālie darījumu starpnieki veiktu tīrvērti ārpusbiržas atvasinājumiem, kas atbilst iepriekš noteiktiem piemērotības kritērijiem;
- nosaka konkrētus mērķus tiesiskai un procesa standartizācijai;
- nosaka konkrētus mērķus ārpusbiržas atvasinājumu darījumu divpusējai tīrvērtei;

---

⁹ Maksājumu un norēķinu sistēmas komiteja un Starptautiskā vērtspapīru tirgus organizācija.

¹⁰ Preču nākotnes līgumu tirdzniecības komisija un Vērtspapīru un biržu uzraudzības komisija.

¹¹ http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2009/derivatives_en.htm.

¹² http://circa.europa.eu/Public/irc/markt/markt_consultations/library?l=/financial_services/derivatives/derivatives&vm=detailed&sb=Title.

¹³ http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2009/derivatives/summaryderivcons_en.pdf.

¹⁴ Konferenču ieraksti un dokumenti ir pieejami DG MARKT tīmekļa vietnē http://ec.europa.eu/internal_market/financial-markets/derivatives/index_en.htm#conference.

¹⁵ Atbildes, kas nav konfidenciālas, ir pieejamas vietnē:

http://circa.europa.eu/Public/irc/markt/markt_consultations/library?l=/financial_services/infrastructures&vm=detailed&sb=Title.

¹⁶ Ietekmes novērtējuma ziņojums pieejams vietnē http://ec.europa.eu/internal_market/financial-markets/index_en.htm.

- pieprasa, lai tirgus dalībnieki visu vajadzīgo informāciju par saviem ārpusbiržas atvasinājumiem paziņotu darījumu reģistram vai, ja tas nav iespējams, tieši reglamentējošām iestādēm; un
- pieprasa publicēt apkopoto informāciju par pašreizējo situāciju.

4. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

4.1. Juridiskais pamats

Priekšlikuma pamatā ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 114. pants, kas ir vispiemērotākais juridiskais pamats regulai šajā jomā. Regulu uzskata par vispiemērotāko tiesisko instrumentu, lai ieviestu visiem dalībniekiem obligātu prasību veikt ārpusbiržas standarta atvasinājumu tīrvērti caur centrālajiem darījumu starpniekiem un nodrošinātu, lai centrālie darījumu starpnieki, kas attiecīgi pilnībā uzņemsies ievērojamu risku, atbilstu vienotiem uzraudzības standartiem ES. Regula ir atbilstīgs tiesisks instruments, lai uzticētu jaunas pilnvaras Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādei (EVTI), kas ir vienīgā iestāde, kura veic darījumu reģistru reģistrāciju un uzraudzību ES.

4.2. Subsidiaritāte un proporcionalitāte

Vienots process ES mērogā vajadzīgs, lai noteiktu, kuri ārpusbiržas atvasinājumi ir piemēroti obligātajai tīrvērtī caur centrālo darījumu starpnieku. Šo jautājumu nevar atstāt dalībvalstu ziņā, jo tādējādi ES rastos atšķirīga un nesaskaņota tīrvērtes pienākuma piemērošana. Tāpēc Eiropas Komisijai un EVTI jābūt galvenajai lomai, lai identificētu piemērotas atvasināto finanšu instrumentu šķiras, kurām jāveic centralizēta tīrvērtē. Turklāt, tā kā centrālo darījumu starpnieku izmantošana kļūst obligāta saskaņā ar ES tiesību aktiem, tiem jāatbilst stingriem organizatoriskiem un uzņēmējdarbības ētikas noteikumiem un uzraudzības prasībām.

Attiecībā uz centrālo darījumu starpnieku darbības atļaušanu un uzraudzību regulas mērķis ir izveidot līdzsvaru starp EVTI galvenās lomas nepieciešamību, valstu iestāžu kompetenci un citu kompetento iestāžu interesēm. Tajā ņemta vērā dalībvalstu iespējamā fiskālā atbildība un centrālu darījumu starpnieku darbības pārrobežu raksturs.

EVTI ir centrālā loma kompetento iestāžu kolēģijā, kas lemj par centrālo darījumu starpnieku atļauju došanu, atļauju atsaukšanu un grozīšanu. Lai izveidotu vienotu procesu un novērstu neatbilstības starp dalībvalstīm, EVTI ir jāatzīst arī trešo valstu centrālie darījumu starpnieki, kas vēlas piedāvāt tīrvērtes pakalpojumus Eiropas Savienībā reģistrētiem uzņēmumiem, ja ir ievēroti attiecīgi nosacījumi.

Ņemot vērā to, ka darījumu reģistram paziņotā informācija ir nepieciešama visām Eiropas Savienības kompetentajām iestādēm, un vajadzību nodrošināt, ka visām kompetentajām iestādēm ir vienāda neierobežota pieeja šai informācijai ar vienādiem nosacījumiem, ziņošanas prasība jāregulē ES mērogā. Tāpēc EVTI tiek uzticēta gan darījumu reģistru reģistrācija, gan uzraudzība.

Šo iemeslu dēļ noteikumi atbilst subsidiaritātes un proporcionalitātes principam saskaņā ar Līguma 5. pantu, jo dalībvalstīs nevar atbilstoši sasniegt priekšlikuma mērķus, un attiecīgi tos var labāk sasniegt Eiropas Savienības mērogā.

4.3. Sīkāks priekšlikuma skaidrojums

4.3.1. I sadaļa (Darbības joma, mērķis un definīcijas)

Regulas darbības joma ir plaša, un tā nosaka vienotas prasības finansiālajiem darījumu partneriem, nefinansiāliem darījumu partneriem (pārsniedzot zināmus sliekšņus) un visām ārpusbiržas atvasinājumu līgumu kategorijām. Tās uzraudzības daļas attiecas uz centrālajiem darījumu starpniekiem tīrvērtes pienākuma sakarā un uz darījumu reģistriem ziņošanas prasību sakarā. Tomēr svarīgi atzīmēt, ka centrālo darījumu starpnieku darbības atļaujas un uzraudzības prasības piemēro neatkarīgi no tā, vai tiem jāveic tīrvērtē ārpusbiržas vai citam finanšu instrumentam. Tas ir paskaidrots 1. panta 3. punktā. Paredzēti skaidri izņēmumi Eiropas centrālo banku sistēmas locekļiem, valsts institūcijām, kas pilnībā vai daļēji veic valsts pārvaldību, un daudzpusējās attīstības bankām, lai neierobežotu to pilnvaras iesaistīties tirgus stabilizācijā, ja un kad tas ir nepieciešams.

4.3.2. II sadaļa (Ārpusbiržas atvasinājumu tīrvērtē, ziņošana un riska mazināšana)

Šī regulas daļa ir svarīga, lai ieviestu pienākumu veikt tīrvērti visiem „standarta ārpusbiržas atvasinājumiem” saskaņā ar G20 saistībām. Lai šīs saistības iekļautu tiesiskos pienākumos, par standarta līgumiem uzskata tos līgumus, kuriem centrālie darījumu starpnieki var veikt tīrvērti. Lai to piemērotu, regulā noteikts process, kurā ņemti vērā ar obligāto tīrvērti saistītie riski. Process ir izveidots tā, lai nodrošinātu, ka ārpusbiržas atvasinājumu līgumu tīrvērtes pienākums praksē sasniedz galveno mērķi — samazināt finanšu sistēmas risku, nevis palielināt to; piespiedu tīrvērtē ārpusbiržas līgumiem, kuru risku centrālie darījumu starpnieki nevar pārvaldīt, var pretēji ietekmēt sistēmas stabilitāti.

Tomēr, lai izveidotu procesu, kurā tīrvērti veic pēc iespējas vairāk ārpusbiržas līgumiem, regulā izveidotas divas pieejas, lai noteiktu, kuriem līgumiem jāveic tīrvērtē:

- (1) *augšupējā* pieeja, saskaņā ar kuru centrālais darījumu starpnieks izlemj veikt tīrvērti konkrētiem līgumiem, un šīs pilnvaras tai piešķir tā kompetentā iestāde, kuras pienākums ir informēt EVTI, kad tā devusi centrālajam darījumu starpniekam atļauju veikt tīrvērti šiem līgumiem. EVTI tādā gadījumā ir pilnvaras izlemt, vai tīrvērtes saistības attiecas uz visiem šādiem līgumiem ES. Šā EVTI lēmuma pamatā jābūt konkrētiem objektīviem kritērijiem;
- (2) *lejupējā* pieeja, saskaņā ar kuru EVTI kopā ar Eiropas Sistēmisko risku padomi nosaka, kuriem līgumiem jāpiemēro tīrvērtes pienākums. Šis process ir svarīgs, lai tirgū identificētu un piesaistītu tos līgumus, kuriem centrālie darījumu starpnieki vēl neveic tīrvērti.

Nepieciešamas abas pieejas, jo, no vienas puses, G20 noteikto tīrvērtes pienākumu nevar pilnīgi atstāt nozares ziņā. No otras puses, regulējuma pārbaude par konkrētu pasākumu atbilstību Eiropas mērogā jāveic pirms tīrvērtes pienākuma stāšanās spēkā.

Svarīgi atzīmēt, ka darījumu partneri, kuriem uzlikts tīrvērtes pienākums, nevar vienkārši izvairīties no prasības, izlemjot nepiedalīties centrālā darījumu starpnieka tīrvērtē. Ja šie darījumu partneri neatbilst prasībām vai nav ieinteresēti kļūt par tīrvērtes dalībniekiem, tiem ir jāslēdz attiecīgas vienošanās ar tīrvērtes dalībniekiem, lai piekļūtu centrālajam darījumu starpniekam kā klienti.

Turklāt, lai izvairītos no iespējamiem šķēršļiem un saglabātu ārpusbiržas atvasinājumu globālo raksturu, nevar ļaut centrālajam darījumu starpniekam veikt tikai tos darījumus, kas noslēgti tajās izpildes vietās, ar kurām tām ir priviligrētas attiecības vai kas pieder pie tā paša koncerna. Šo iemeslu dēļ centrālajam darījumu starpniekam, kam ir atļauts veikt tīrvērti piemērotiem atvasinājumu līgumiem, jāakceptē tīrvērtes veikšana šādiem līgumiem, ievērojot nediskriminēšanas principu, neatkarīgi no to izpildes vietas.

Uz nefinansiāliem (korporatīviem) darījumu partneriem šās regulas noteikumi principā neattiecas, ja vien to ārpusbiržas atvasinājumu pozīcijas nesasniedz kādu no sliekšņiem un tādējādi nav uzskatāmas par sistēmiski nozīmīgām. Tā kā to darbības ar atvasinājumiem parasti tiek uzskatītas par darbībām ar atvasinājumiem, kas ir tieši saistīti ar to komercdarbību, nevis spekulāciju, tādās atvasinājumu pozīcijas nav ietvertas šajā regulā.

Tas nozīmē, ka tīrvērtes pienākums attieksies tikai uz to nefinansiālo darījumu partneru ārpusbiržas atvasinājumu līgumiem, kuri ir īpaši aktīvi ārpusbiržas atvasinājumu tirgū, un ja šie līgumi nav to komercdarbības tiešas sekas. Piemēram, tie var būt enerģijas piegādātāji, kas pārdod nākotnes produkciju, lauksaimniecības uzņēmumi, kas nosaka fiksētu cenu, par kādu pārdos ražu, aviosabiedrības, kas nosaka fiksētu cenu saviem degvielas pirkumiem nākotnē, vai jebkuri komercuzņēmumi, kuriem likumīgi jāizvairās no riska, kas raksturīgs to darbības veidam.

Tomēr pastāv iemesli, kuru dēļ nefinansiālos darījumu partnerus pilnībā neizslēdz no šās regulas darbības jomas.

Pirmkārt, nefinansiāli darījumu partneri aktīvi darbojas ārpusbiržas atvasinājumu tirgū un bieži veic darījumus ar finansiālajiem darījumu partneriem. Izslēdzot tos pilnībā, samazinātos tīrvērtes pienākuma efektivitāte. Otrkārt, dažiem nefinansiālajiem darījumu partneriem var ieņemt sistēmiski nozīmīgas ārpusbiržas atvasinājumu pozīcijas. Nebūtu pareizi pilnībā izslēgt no šās regulas darbības jomas sistēmiski nozīmīgus nefinansiālos darījumu partnerus, kuru bankrots var ievērojami negatīvi ietekmēt tirgu. Treškārt, pilnīga nefinansiālo darījumu partneru izslēgšana varētu radīt regulējuma arbitrāžu. Finansiālais darījumu partneris varētu vienkārši izvairīties no regulā noteiktajiem pienākumiem, izveidojot jaunu nefinansiālu vienību un novirzot caur to savu darbību ar ārpusbiržas atvasinājumiem. Visbeidzot, to iekļaušana regulas darbības jomā nepieciešama arī, lai nodrošinātu globālu konvergenci ar trešām valstīm. ASV tiesību aktā nefinansiāli darījumu partneri nav pilnībā atbrīvoti no ziņošanas un tīrvērtes pienākumiem.

Ņemot vērā iepriekš teikto, regulā noteikts process, kas palīdz identificēt nefinansiālos darījumu partnerus ar sistēmiski nozīmīgām pozīcijām ārpusbiržas atvasinājumos un uzliet tiem konkrētas regulā noteiktus pienākumus. Procesa pamatā ir divi sliekšņi:

a) *informācijas* sliekšnis;

b) *tīrvērtes* sliekšnis.

Šos sliekšņus Eiropas Komisija precizēs, pamatojoties uz EVTI reglamentējošo standartu projektiem, apspriežoties ar Eiropas Sistēmisko risku padomi (*ESRB*) un citām attiecīgām iestādēm. Piemēram, enerģētikas tirgos EVTI būs jāapspriežas ar Energo regulatoru sadarbības aģentūru, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 713/2009, lai nodrošinātu, ka pilnībā tiek ņemtas vērā enerģētikas nozares īpatnības.

Informācijas sliekšnis ļaus finanšu iestādēm identificēt tos nefinansiālos darījumu partnerus, kuri ir uzkrājuši nozīmīgas pozīcijas ārpusbiržas atvasinājumos. Tas nepieciešams tādēļ, ka šie darījumu partneri parasti nav šo iestāžu pārraudzībā. Faktiski, ja regulā ir paredzēts, ka tad, ja nefinansiāla darījumu partnera pozīcijas pārsniedz informācijas sliekšni, nefinansiālajam darījumu partnerim par to ir jāziņo regulā minētajai kompetentajai iestādei. Turklāt uz šo darījumu partneri automātiski attieksies ziņošanas saistības, un tam būs jāpamato šīs savas pozīcijas.

Savukārt tīrvērtes sliekšni izmantos, lai noteiktu, vai uz nefinansiālu darījumu partneri attieksies tīrvērtes saistības. Faktiski, ja darījumu partnera pozīcijas pārsniegs šo sliekšni, šim darījumu partnerim būs tīrvērtes pienākums attiecībā uz visiem tā līgumiem. Ja kāds no šiem līgumiem nebūs piemērots centrālā darījumu starpnieka tīrvērtei, uz nefinansiālo darījumu partneri attieksies regulā minētās kapitāla un nodrošinājuma prasības (sk. tālāk).

Abus sliekšņus noteiks, ņemot vērā darījumu partnera tīro pozīciju summas un riska pozīciju sistēmisko attiecību katrai atvasinājumu šķirai. Tomēr, kā iepriekš paskaidrots un apstiprināts, aprēķinot tīrvērtes sliekšņa pozīcijas, ir svarīgi neņemt vērā tos atvasinājumu līgumus, kas izveidoti, lai nosegtu objektīvi aprēķināmas komercdarbības risku.

Tā kā ne visus ārpusbiržas atvasinājumus uzskata par piemērotiem centralizētai tīrvērtei, saglabājas vajadzība uzlabot pasākumus un drošību tiem līgumiem, kuriem turpinās veikt tā saukto „divpusējo” tīrvērti. Tāpēc regulā pieprasīts izmantot elektroniskus līdzekļus un esošās riska pārvaldības procedūras, lai laicīgi, akurāti un atbilstoši atdalītu nodrošinājumu un atbilstīgu un proporcionālu kapitāla daļu.

Visbeidzot, finansiālajiem darījumu partneriem un nefinansiālajiem darījumu partneriem virs tīrvērtes sliekšņa jāziņo reģistrētam darījumu reģistram par katru atvasinājumu līgumu, ko tās ir noslēgušas, un par visiem attiecīgajiem grozījumiem (ieskaitot pārjaunojumus un līgumu izbeigšanu). Labāka ārpusbiržas atvasinājumu tirgus pārredzamība ir nozīmīga reglamentējošām iestādēm, politikas veidotājiem un tirgum. Izņēmuma gadījumā, ja darījumu reģistrs nevar reģistrēt datus par konkrētu ārpusbiržas atvasinājumu līgumu, regulā noteikts, ka šī informācija jānodod tieši attiecīgajai kompetentajai iestādei. Komisijai jābūt pilnvarām noteikt ziņojumu saturu, tipu, formātu un biežumu dažādām atvasinājumu šķirām saskaņā ar tehnisko standartu projektiem, ko izstrādās EVTI.

4.3.3. III sadaļa (Centrālā darījumu starpnieka darbības atļaušana un uzraudzība)

Lai nodrošinātu, ka Eiropas Savienībā izveidotie centrālie darījumu starpnieki ir droši, centrālo darījumu starpnieku darbības atļaušana dod tiem pieeju atbilstīgai likviditātei. Šī likviditāte ir atkarīga no piekļuves centrālās bankas vai kredīrspējīgas un uzticamas komercbankas, vai to abu likviditātei.

Valstu kompetentajām iestādēm jā saglabā atbildība par centrālo darījumu starpnieku darbības atļaušanu un uzraudzību, kā arī atļaujas atsaukšanu, jo tās var labāk pārraudzīt centrālo darījumu starpnieku darbību, lai veiktu regulārus pārskatus un nepieciešamības gadījumā atbilstoši rīkotos. Ņemot vērā centrālo darījumu starpnieku sistēmisko nozīmi un to darbību pārrobežu raksturu, ir svarīgi, lai atļauju došanas procesā galvenā loma būtu EVTI. To panāks šādi:

- šā tiesību akta pieņemšana konkrētajā regulas formā piešķir EVTI galveno lomu un atbildību, lai nodrošinātu tās vienotu un objektīvu piemērošanu, kā skaidri noteikts EVTI regulā;

- EVTI būs jāizveido vairāki tehnisko standartu projekti kritiskajās jomās, lai pareizi piemērotu regulu;
- EVTI atvieglos kolēģijas lēmuma pieņemšanu.

Tā kā centrālos darījumu starpniekus uzskata par sistēmiski nozīmīgām iestādēm, attiecīgajām kompetentajām iestādēm kompetentu iestāžu kolēģijā jāizveido rezerves pasākumi ārkārtas situācijām. Turklāt Komisijai savā turpmākajā krīzes pārvaldības un risināšanas priekšlikumā jāizveido konkrēta politika un pasākumi, kā sistēmiski nozīmīgām iestādēm rīkoties krīzes situācijā.

EVTI būs atbildīga arī par trešo valstu centrālo darījumu starpnieku atzīšanu, ja būs ievēroti attiecīgi nosacījumi. Lai veiktu šo atzīšanu, būs īpaši nepieciešams, lai Komisija pārbaudītu šās trešās valsts tiesiskā un uzraudzības regulējuma atbilstību attiecīgajam ES regulējumam, to, ka šim centrālajam darījumu starpniekam ir darbības atļauja attiecīgajā trešajā valstī un ka tas var veikt efektīvu pārvaldību, un EVTI ir izveidojusi sadarbības pasākumus ar trešās valsts kompetentajām iestādēm. Trešās valsts centrālie darījumu starpnieki nedrīkst veikt darbību un pakalpojumus Savienībā, ja šie nosacījumi nav izpildīti.

4.3.4. *IV sadaļa (Prasības centrālajiem darījumu starpniekiem)*

Organizatoriskās prasības

Tā kā ar regulu ieviestas obligātas tīrvērtes pienākumu attiecībā uz ārpusbiržas atvasinājumiem, īpaša uzmanība jāpievērš centrālo darījumu starpnieku stabilitātei un regulējumam. Pirmkārt, centrālajam darījumu starpniekam jābūt stabiliem pārvaldības pasākumiem. Tajos jāparedz visi iespējamie interešu konflikti starp īpašniekiem, vadību, tīrvērtes veicējiem un netiešiem dalībniekiem. Neatkarīgo valdes locekļu loma ir īpaši nozīmīga. Regulā skaidri noteikta arī riska komitejas loma un atbildība. Tās riska pārvaldības funkcijai jābūt pakļautai tieši valdei, un to nedrīkst ietekmēt citi uzņēmējdarbības veidi. Regulā noteikts arī, ka vadības pasākumiem jābūt publiski pieejamiem. Turklāt centrālajam darījumu starpniekam jābūt atbilstīgām iekšējām sistēmām, operatīvām un administratīvām procedūrām, un tam jāveic neatkarīgas revīzijas.

Visus šos pasākumus jebkādu iespējamo interešu konfliktu risināšanā, kas varētu ierobežot centrālo darījumu starpnieku spēju veikt tīrvērti, uzskata par efektīvākiem nekā citas regulējuma formas, kurām var būt nevēlama ietekme uz tirgus struktūrām (piem., īpašumtiesību ierobežošana, kas būtu jāattiecinā arī uz tā saucamajām vertikālajām struktūrām, kurās biržas pārvalda centrālos darījumu starpniekus).

Uzraudzības prasības

Tā kā centrālais darījumu starpnieks ir darījumu starpnieks visās pozīcijās, pastāv risks, ka kāds no tā darījumu partneriem var bankrotēt. Līdzīgi pastāv risks katram centrālā darījumu starpnieka darījumu partnerim, ka pats centrālais darījumu starpnieks var bankrotēt. Tāpēc regulā noteikts, ka centrālais darījumu starpnieks mazina savu darījumu partneru kredītrisku, izmantojot vairākus stiprināšanas mehānismus. Tie ietver stingras, bet nediskriminējošas dalības prasības, finanšu resursus un citas garantijas.

Tā kā centrālajam darījumu starpniekam ir galvenā loma, tas ir nozīmīgākais komponents tirgū, kuru tas apkalpo. Attiecīgi centrālā darījumu starpnieka bankrots gandrīz visos gadījumos ir iespējami sistēmisks notikums finanšu sistēmā. Ņemot vērā to sistēmiski svarīgo lomu un iesniegto tiesisko prasību veikt visu ārpusbiržas standarta atvasinājumu tīrvērti caur

centrālajiem darījumu starpniekiem, to stingrais uzraudzības regulējums ES mērogā nav uzskatāms par pārmērīgu. Tā kā pašreizējie valstu tiesību akti, ar kuriem regulē centrālos darījumu starpniekus, dalībvalstīs ir atšķirīgi, nesaskaņotās sistēmas dēļ centrālo darījumu starpnieku pārrobežu pakalpojumi ir mazāk droši un dārgāki nekā vēlams un rada šķēršļus Eiropas finanšu tirgus integrācijai.

Centrālā darījumu starpnieka funkciju nodošana ārpalpojumu sniedzējiem ir pieļaujama tikai tad, ja tā neietekmē tās darbību un spēju pārvaldīt riskus, ieskaitot tos, kas rodas no funkciju nodošanas ārpalpojumiem. Tāpēc centrālajam darījumu starpniekam vienmēr jāuzrauga un pilnībā jākontrolē decentralizētās funkcijas un pastāvīgi jāpārvalda iespējamie riski. Faktiski nevienu riska pārvaldības funkciju nevar nodot ārpalpojumiem.

Lai saņemtu atļauju centrālā darījumu starpnieka darbībai, nepieciešams minimālais kapitāla daudzums. Centrālā darījumu starpnieka pašu kapitāls ir arī tā pēdējā aizsardzības līnija, ja viens vai vairāki tā dalībnieki nepilda saistības pēc tam, kad beigušās iemaksas, kas ievāktas no šiem dalībniekiem, rezerves fonds un visi citi finanšu resursi. Ja centrālais darījumu starpnieks nolemj izmantot daļu sava kapitāla kā papildu finanšu avotu, kas paredzēts riska pārvaldīšanas nolūkiem, šai daļai jābūt kapitāla papildinājumam, kas vajadzīgs, lai pastāvīgi veiktu centrālā darījumu starpnieka pakalpojumus un darbības.

Šajā regulā noteikts, ka centrālajam darījumu starpniekam jābūt kopējam rezerves fondam, kurā centrālā darījumu starpnieka locekļiem jāveic iemaksas. Rezerves fonds paredzēts kopēju zaudējumu segšanai, un tādējādi tā ir papildu aizsardzības līnija, ko centrālais darījumu starpnieks var izmantot, ja vienam vai vairākiem tā locekļiem iestājas maksātnespēja.

Ar šo regulu tiek ieviesti arī nozīmīgi noteikumi par pozīciju nošķiršanu un pārnesamību un attiecīgo nodrošinājumu. Tie ir nepieciešami, lai efektīvi samazinātu darījumu partnera kredītrisku, izmantojot centrālo darījumu starpnieku, nodrošinātu vienādus apstākļus Eiropas centrālajiem darījumu starpniekiem un aizsargātu tīrvērtes dalībnieku klientu tiesiskās intereses. Tas atbilst tīrvērtes dalībnieku un viņu klientu prasībai pēc labākas saskaņošanas un aizsardzības šajā jomā. Tas atbilst arī problēmām, kas uzsvērtas *Lehman* saistību nepildīšanas gadījumā.

4.3.5. *V sadaļa (Sadarbspēja)*

Sadarbspēja ir nozīmīgs instruments, lai izveidotu efektīvu pēctirdzniecības tirgus integrāciju Eiropā. Tomēr sadarbība var pakļaut centrālos darījumu starpniekus papildu riskiem. Šā iemesla dēļ apstiprinot regulējums vajadzīgs pirms jaunu sadarbības pasākumu izveidošanas. Centrālajiem darījumu starpniekiem uzmanīgi jāizskata un jāpārvalda papildu riski, ko rada sadarbība, un jāizpilda kompetentās iestādes prasības attiecībā uz izveidoto sistēmu un procedūru drošību. Ņemot vērā atvasināto finanšu instrumentu tirgu sarežģītību un to, ka centrālie darījumu starpnieki tikai sāk veikt ārpusbiržas atvasinājumu tīrvērti, šobrīd sadarbības noteikumi būtu jāattiecinā tikai uz naudas vērtspapīriem, bet ne uz citiem instrumentiem. Tomēr šāds izņēmums nedrīkst ierobežot centrālo darījumu starpnieku iespēju drošā veidā iesaistīties šādos pasākumos ar šajā regulā minētajiem nosacījumiem.

4.3.6. *VI sadaļa (Darījumu reģistru reģistrācija un uzraudzība)*

Kā minēts iepriekš (4.3.2. iedaļā), regulā paredzēta prasība paziņot par ārpusbiržas atvasinājumu darījumiem, lai uzlabotu šā tirgus pārredzamību. Informācija jāpaziņo darījumu reģistriem. Šie reģistri apkopo informāciju par regulējumu, kas ir nozīmīga daudzām reglamentējošām iestādēm. Ņemot vērā darījumu reģistru galveno lomu regulējuma

informācijas apkopošanā, regula piešķir EVTI pilnvaras reģistrēt darījumu reģistrus, atsaukt reģistrāciju un veikt darījumu reģistru uzraudzību. Uzraudzības pilnvaru piešķiršana tās dalībvalsts iestādēm, kurā darījumu reģistrs ir izveidots, radītu nelīdzsvarotu situāciju starp dažādu dalībvalstu kompetentajām iestādēm. Turklāt, tā kā nepastāv fiskāla atbildība saistībā ar darījumu reģistru uzraudzību, valsts uzraudzības pieeja nav nepieciešama. EVTI loma nodrošina arī neierobežotu pieeju visām attiecīgajām Eiropas iestādēm un iespēju vienīgajai starpniekiestādei, kas pārstāv Eiropu, sadarboties ar trešo valstu darījumu reģistru kompetentajām iestādēm.

4.3.7. VII sadaļa (Prasības darījumu reģistriem)

Regulā ietverti arī noteikumi par darījumu reģistriem, lai garantētu to atbilstību standartu kopumam. Tie ir izveidoti, lai nodrošinātu, ka informācija, ko darījumu reģistri uzglabā regulējuma mērķiem, ir uzticama, droša un aizsargāta. Īpaši darījumu reģistriem jāatbilst organizatoriskajām un operatīvajām prasībām un jānodrošina atbilstīga datu uzraudzība un pārredzamība.

Lai darījumu reģistrus varētu reģistrēt, tiem jābūt izveidotiem ES. Tomēr EVTI var atzīt trešā valstī izveidotu darījumu reģistru, ja tas atbilst konkrētiem nosacījumiem, kas apstiprina, ka šis darījumu reģistrs izveidots, ievērojot līdzvērtīgus noteikumus un atbilstīgu uzraudzību attiecīgajā trešā valstī. Lai nodrošinātu, ka nepastāv tiesiski šķēršļi, kas varētu aizkavēt efektīvu savstarpēju informācijas apmaiņu un neierobežotu pieeju datiem, kas glabājas darījumu reģistrā trešā valstī, regulā minēta nepieciešamība noslēgt attiecīgu starptautisku vienošanos. Regulā noteikts, ka EVTI neatzīs trešā valstī izveidotu darījumu reģistru, ja šāda vienošanās nav noslēgta.

5. NOBEIGUMA NOTEIKUMI

Komisijai jābūt pilnvarām pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz datiem, kas jāietver paziņojumā EVTI un reģistrā, un EVTI lēmuma kritērijiem par piemērotību tīrvērtes pienākumam, informāciju un tīrvērtes sliksni, līguma maksimālo laika distanci, likviditāti, minimālo vadības noteikumu saturu, dokumentu uzglabāšanu, minimālo uzņēmējdarbības nepārtrauktības plāna saturu un garantētajiem pakalpojumiem, nepieciešamā seguma procentiem un laika diapazonu, ekstremāliem tirgus apstākļiem, augstas likviditātes nodrošinājumu un diskontiem, augstas likviditātes finanšu instrumentiem un koncentrācijas ierobežojumiem, pārbaūžu veikšanas kārtību, darījumu reģistra pieteikumu reģistrēšanai EVTI, naudassodiem un informāciju, kādai jābūt pieejamai darījumu reģistrā saskaņā ar šo regulu. EVTI jāizveido šo deleģēto aktu regulējuma tehnisko standartu projekts un jāveic atbilstīgs ietekmes novērtējums.

Komisijai jābūt pilnvarām noteikt darījumu reģistra ziņojumu formātu, dokumentu uzglabāšanu un reģistrācijas pieteikuma formātu. Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 291. pantu noteikumus un vispārīgos principus saistībā ar mehānismiem, ar kuriem dalībvalstis kontrolē, kā Komisija realizē īstenošanas pilnvaras, nosaka iepriekš ar regulu, ko pieņem saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru. Līdz jaunās regulas pieņemšanai turpina piemērot Padomes 1999. gada 28. jūnija Lēmumu 1999/468/EK, ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību, izņemot regulatīvo kontroles procedūru, kura nav jāpiemēro.

6. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē Savienības budžetu.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par ārpusbiržas atvasinājumiem, centrālajiem darījumu starpniekiem un darījumu reģistriem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc tiesību akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹⁷,

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Ziņojumā, ko pēc Komisijas pieprasījuma izveidotā augsta līmeņa ekspertu grupa *J. de Larosière* vadībā publicēja 2009. gada 25. februārī, ir secināts, ka ir jānostiprina Eiropas finanšu nozares uzraudzības sistēma, lai mazinātu nākotnes finanšu krīžu risku un smagumu, un ieteikts veikt uzraudzības sistēmas tālejošas reformas, cita starpā izveidojot Eiropas finanšu uzraudzības sistēmu, kas aptvertu trīs Eiropas uzraudzības iestādes — vienu vērtspapīru nozarē, vienu apdrošināšanas un fondēto pensiju nozarē un vienu banku nozarē, — un izveidojot Eiropas Sistēmisko risku kolēģiju.
- (2) Komisijas 2009. gada 4. marta paziņojums “Impulsi Eiropas atveseļošanai”¹⁸ ierosināja Savienībā nostiprināt finanšu pakalpojumu tiesisko regulējumu. 2009. gada 3. jūlija paziņojumā¹⁹ Komisija novērtēja atvasinājumu lomu finanšu krīzē, un 2009. gada 20. oktobra paziņojumā²⁰ Komisija ieskicēja darbības, ko tā iecerējusi veikt, lai mazinātu ar atvasinājumiem saistītos riskus.
- (3) 2009. gada 23. septembrī Komisija pieņēma priekšlikumus trim regulām par Eiropas finanšu uzraudzības sistēmas izveidi, ieskaitot trīs Eiropas uzraudzības iestāžu izveidi, lai veicinātu

---

¹⁷ OVC, lpp.

¹⁸ “Impulsi Eiropas atveseļošanai”, COM(2009) 114.

¹⁹ „Efektīvu, drošu un stabilu atvasināto finanšu instrumentu tirgu nodrošināšana”, COM(2009) 332.

²⁰ „Turpmākie pasākumi efektīvu, drošu un stabilu atvasināto finanšu instrumentu tirgu nodrošināšanai.” COM(2009) 563.

Savienības tiesību aktu konsekventu piemērošanu un kvalitatīvu kopīgo regulēšanas un uzraudzības standartu un prakses iedibināšanu. Tās ir ar Regulu .../...ES... dibinātā Eiropas Banku iestāde (EBI), ar Regulu .../...ES... dibinātā Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI) un ar Regulu .../...ES... dibinātā Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju iestāde (EAFPI).

- (4) Ārpusbiržas atvasinājumiem trūkst pārredzamības, jo tie ir privāti slēgti līgumi un jebkāda informācija par tiem palaikam ir pieejama vienīgi līdzējiem. Tie rada komplicētu savstarpējas atkarības tīklu, kas apgrūtina ar to saistīto risku rakstura un līmeņa noteikšanu. Finanšu krīze ir pierādījusi, ka tirgus saspringuma brīžos šādas īpašības palielina neskaidrību un tādējādi apdraud finanšu stabilitāti. Šī regula nosaka nosacījumus šo risku mazināšanai un atvasinājumu līgumu pārredzamības uzlabošanai.
- (5) 2009. gada 26. septembra sammitā Pitsburgā G20 vadītāji vienojās, ka vēlākais no 2012. gada beigām visu standartizēto ārpusbiržas atvasinājumu līgumu tīrvērti būtu jānotiek caur centrāliem darījumu starpniekiem (CCP) un ka būtu jāziņo darījumu reģistriem par ārpusbiržas atvasinājumu līgumiem. 2010. gada jūnijā G20 vadītāji Toronto no jauna apstiprināja savu apņemšanos un arī apņēmas paātrināt stingru pasākumu īstenošanu, lai starptautiski konsekventā un nediskriminējošā veidā uzlabotu ārpusbiržas atvasinājumu pārredzamību un regulatīvo pārraudzību. Komisija centīsies nodrošināt, ka šīs saistības līdzīgā veidā īsteno mūsu starptautiskie partneri.
- (6) Eiropadome 2009. gada 2. decembra secinājumos piekrita, ka ir būtiski jāuzlabo darījumu partneru kredītriska mazināšana un ka ir svarīgi uzlabot atvasinājumu darījumu pārredzamību, efektivitāti un integritāti. Eiropas Parlaments 2010. gada 15. jūnija rezolūcijā „Turpmākie pasākumi attiecībā uz atvasināto finanšu instrumentu tirgiem” aicināja obligāti veikt ārpusbiržas atvasinājumu tīrvērti un ziņot par tiem.
- (7) Šās regulas darbības joma attiecas uz Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi (EVTI), kas sargā finanšu tirgu stabilitāti ārkārtas situācijās un gādā par to, lai dalībvalstu uzraudzības iestādes konsekventi piemērotu Savienības noteikumus, un pārvar to domstarpības. Tai arī uzticēts izstrādāt juridiski saistošus reglamentējošus tehniskos standartus, un tai ir vissvarīgākā loma centrālo darījumu starpnieku un darījumu reģistru darbības atļaušanā un uzraudzībā.
- (8) Ir vajadzīgi vienoti noteikumi par ārpus biržas tirgojamiem atvasinājumu līgumiem, kas izklāstīti I pielikuma C iedaļas 4.–10. punktā Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21. aprīļa Direktīvā 2004/39/EK, kas attiecas uz finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Padomes Direktīvas 85/611/EEK un 93/6/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/12/EK un atceļ Padomes Direktīvu 93/22/EEK²¹.
- (9) Stimuli, kam jāsekmē centrālo darījumu starpnieku izmantošana, nav izrādījušies pietiekami, lai nodrošinātu standartizēto ārpusbiržas atvasinājumu faktisku tīrvērti. Tādēļ ir nepieciešamas prasības par to ārpusbiržas atvasinājumu obligātu tīrvērti, kuriem tīrvērti ir iespējams veikt.
- (10) Domājams, ka dalībvalstis noteiks atšķirīgus iekšzemes pasākumus, kas varētu radīt šķēršļus iekšējā tirgus vienmērīgai darbībai un kaitēt tirgus dalībniekiem un finansiālajai stabilitātei. Tīrvērtes pienākuma vienota piemērošana Savienībā ir nepieciešama arī tālab, lai ieguldītājiem

---

²¹ OV L 145, 30.4.2004., 1. lpp.

nodrošinātu augstu aizsardzības līmeni un visiem tirgus dalībniekiem radītu vienlīdzīgus konkurences apstākļus.

- (11) Lai nodrošinātu, ka tīrvērtes pienākums mazina sistēmisko risku, ir vajadzīgs process, kurā tiktu konstatētas piemērotās atvasinājumu šķiras, uz kurām attiektos minētais pienākums. Minētajā procesā ir jāņem vērā, ka ne visus ārpusbiržas atvasinājumus, kam centrālie darījumu starpnieki veic tīrvērti, var uzskatīt par piemērotiem obligātai centrālo darījumu starpnieku tīrvērtei.
- (12) Šajā regulā ir izklāstīti kritēriji, pēc kuriem noteikt piemērotību tīrvērtes pienākumam. Ņemot vērā EVTI vadošo lomu, tai ir jālemj par to, vai atvasinājumu šķiras atbilst piemērotības kritērijiem un no kura brīža tīrvērtes pienākums stājas spēkā.
- (13) Lai ārpusbiržas atvasinājumam varētu veikt tīrvērti, abām līguma pusēm ir jāpiekrīt. Tāpēc atbrīvojumiem no tīrvērtes pienākuma ir jābūt stingri pielāgotiem lietotāju vajadzībām, jo tie mazina pienākuma efektivitāti un labumu no centrālā darījumu starpnieka tīrvērtes un var būt par pamatu regulējuma arbitražai starp tirgus dalībnieku grupām.
- (14) Ārpusbiržas atvasinājumi, kurus neuzskata par piemērotiem centrālā darījumu starpnieka tīrvērtei, tomēr var radīt darījuma partnera kredītrisku, tāpēc ir vajadzīgi noteikumi par minētā riska pārvaldību. Minētajiem noteikumiem ir jābūt piemērojamiem vienīgi tiem tirgus dalībniekiem, uz kuriem attiecas tīrvērtes pienākums.
- (15) Noteikumiem par tīrvērtes un ziņošanas pienākumiem un noteikumiem par riska mazināšanas metodēm attiecībā uz ārpusbiržas atvasinājumu līgumiem, kuriem centrālie darījumu starpnieki neveic tīrvērti, ir jāattiecas uz finansiālajiem darījumu partneriem, proti, ieguldījumu uzņēmumiem, kā izklāstīts Direktīvā 2004/39/EK, kredītiestādēm, kas definētas Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 14. jūnija Direktīvā 2006/48/EK par kredītiestāžu darbības sākšanu un veikšanu (pārstrādātajā versijā)²², apdrošināšanas sabiedrībām, kas definētas Direktīvā 73/239/EEK [NB! 2012. gadā to aizstās “Maksātspēja II”], dzīvības apdrošināšanas sabiedrībām, kas definētas Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 5. novembra Direktīvā 2002/83/EK par dzīvības apdrošināšanu²³, pārapirošināšanas uzņēmumiem, kas definēti Direktīvā 2005/68/EK, pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU), kas definēti Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvā 2009/65/EK par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU)²⁴, papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijām, kas definētas Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 3. jūnija Direktīvā 2003/41/EK par papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju darbību un uzraudzību²⁵, un alternatīvu ieguldījumu fondu pārvaldniekiem, kas definēti Direktīvā 2010/.../ES.
- (16) Piemērotos gadījumos noteikumiem par finanšu darījumu partneriem jāattiecas arī uz nefinansiāliem darījumu partneriem. Ir atzīts, ka nefinansiāli darījumu partneri izmanto ārpusbiržas līgumus, lai nodrošinātos pret komerciāliem riskiem, kas tieši saistīti ar to komercdarbību. Tādēļ, nosakot, vai nefinansiālam darījumu partnerim ir jābūt pakļautam tīrvērtes pienākumam, ir jāņem vērā mērķis, kādam šis nefinansiālais darījumu partneris izmanto ārpusbiržas atvasinājumus, un riska pozīciju apjoms, kas tam ir minētajos instrumentos. Nosakot tīrvērtes pienākuma sliekšni, EVTI ir jākonsultējas ar visām attiecīgajām iestādēm,

---

²² OV L 177, 30.6.2006., 1. lpp.

²³ OV L 345, 19.12.2002., 1. lpp.

²⁴ OV L 302, 17.11.2009., 32. lpp.

²⁵ OV L 235, 23.9.2003., 10. lpp.

piemēram, regulatoriem, kas atbild par preču tirgiem, lai nodrošinātu, ka pilnīgi tiek ievērotas šo nozaru īpatnības. Turklāt no 2013. gada 31. decembra Komisija vērtēs nefinansiālo uzņēmumu sistēmisko nozīmi ārpusbiržas atvasinājumos dažādās nozarēs, ieskaitot enerģētiku.

- (17) Līgums, kuru ir noslēdzis fonds, neatkarīgi no tā, vai to pārvalda vai nepārvalda fonda pārvaldnieks, ir jāuzskata par ietilpstošu šās regulas darbības jomā.
- (18) Centrālās bankas un citas valstu struktūras ar līdzīgām funkcijām, citas publiskās struktūras, kuru pienākumos ir iekļautas publiskā parāda pārvaldībā, un daudzpusējās attīstības bankas, kas uzskaitītas Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 14. jūnija Direktīvas 2006/48/EK par kredītiestāžu darbības sākšanu un veikšanu²⁶ VI pielikuma 1. daļas 4.2. iedaļā, ir izslēdzamas no šās regulas darbības jomas, lai izvairītos no tā, ka tiktu ierobežotas to spējas vajadzības gadījumā un attiecīgā brīdī iejaukties, lai stabilizētu tirgu.
- (19) Tā kā ne visi tirgus dalībnieki, uz kuriem attiecas tīrvērtes pienākums, spēj kļūt par centrālā darījumu starpnieka tīrvērtes dalībniekiem, tiem ir jābūt iespējai piekļūt centrālajiem darījumu starpniekiem kā klientiem.
- (20) Tīrvērtes pienākumu ieviešot reizē ar procesu, kurā konstatē, kurus centrālos darījumu starpniekus var izmantot šā pienākuma izpildes vajadzībām, ārpusbiržas atvasinājumu tirgū var rasties negribēti konkurences traucējumi. Piemēram, kāds centrālais darījumu starpnieks var atteikties tīrvērti darījumiem, kurus izpilda konkrētā tirdzniecības vietā, tā iemesla dēļ, ka centrālais darījumu starpnieks pieder konkurējošai tirdzniecības vietai. Lai izvairītos no tādas diskriminējošas prakses, centrālajiem darījumu starpniekiem ir jāpieņem tīrvērtei darījumi, kas tiek izpildīti dažādās vietās, ciktāl minētās vietas atbilst centrālā darījumu starpnieka noteiktajām darbības un tehniskajām prasībām. Vispār Komisijai ir jāturpina cieši uzraudzīt ārpusbiržas atvasinājumu tirgus attīstību un vajadzības gadījumā jāiejaucas, lai novērstu tādas konkurences traucējumus iekšējā tirgū.
- (21) Lai varētu noteikt ārpusbiržas atvasinājumu attiecīgās šķiras, uz kurām jāattiecas tīrvērtes pienākumam, sliekšņus un sistēmiski nozīmīgos nefinansiālos darījumu partnerus, ir vajadzīgi ticami dati. Tālab regulēšanas nolūkos ir svarīgi Savienības līmenī iedibināt vienotu prasību iesniegt datus par ārpusbiržas atvasinājumiem.
- (22) Ir svarīgi, lai tirgus dalībnieki piegādātu darījumu reģistriem visus datus par ārpusbiržas atvasinājumu līgumiem, kurus tie ir noslēguši. Rezultātā informācija par riskiem, kas piemīt ārpusbiržas atvasinājumu tirgiem, tiks uzglabāta centralizēti un būs viegli pieejama EVTI, attiecīgajām kompetentajām iestādēm un attiecīgajām ECBS centrālajām bankām.
- (23) Lai nodrošinātu visaptverošu pārskatu par tirgu, ir jāziņo darījumu reģistriem gan par līgumiem, kuriem veikta tīrvērte, gan līgumiem, kuriem tā nav veikta.
- (24) Pienākumam ziņot par jebkādu līguma pārjaunošanu vai izbeigšanu ir jāattiecas uz minētā līguma sākotnējiem darījuma partneriem un uz citām vienībām, kas ziņo sākotnējo darījuma partneru vārdā. Darījuma partneris vai tā darbinieki, kas saskaņā ar šo regulu sniedz darījumu reģistram pilnīgus datus par līgumu cita darījuma partnera vārdā, nav uzskatāmi par izpaušanas ierobežojumu pārkāpējiem.

---

²⁶ OV L 177, 30.6.2006., 1. lpp.

- (25) Saistībā ar tūrvērtes un ziņošanas pienākumiem ir vajadzīgi iedarbīgi, samērīgi un preventīvi sodi. Šie sodi dalībvalstīm ir jāpiemēro tādā veidā, lai nemazinātos attiecīgo noteikumu efektivitāte.
- (26) Par nosacījumu centrālā darījumu starpnieka atļaujas došanai ir jābūt minimālajai sākumkapitāla summai. Centrālā darījumu starpnieka kapitālam kopā ar nesadalīto peļņu un rezervēm vienmēr ir jābūt samērā ar centrālā darījumu starpnieka apjomu un darbību, lai nodrošinātu, ka tas ir pienācīgi nodrošināts ar kapitālu pret operacionālajiem riskiem vai atlikušajiem riskiem un ka vajadzības gadījumā tas spēj savas darbības organizēti izbeigt vai pārstrukturēt.
- (27) Tā kā šī regula ievieš juridisku pienākumu regulēšanas vajadzībās veikt tūrvērti caur īpašiem centrālajiem darījumu starpniekiem, ir būtiski nodrošināt, ka minētie centrālie darījumu starpnieki ir droši un stabili un katrā laikā atbilst šās regulas noteiktām stingrām organizatoriskām, uzņēmējdarbības ētikas un uzraudzības prasībām. Lai nodrošinātu vienotu piemērošanu, tām ir jāattiecas uz visu to finanšu instrumentu tūrvērti, ar kuriem centrālie darījumu starpnieki nodarbojas.
- (28) Tādēļ regulēšanas un harmonizācijas interesēs būtu nodrošināt, ka finansiālie darījumu partneri izmanto tikai tos centrālos darījumu starpniekus, kuri atbilst šās regulas noteiktajām prasībām.
- (29) No pienākuma veikt ārpusbiržas atvasinājumu tūrvērti izriet tieši noteikumi par centrālo darījumu starpnieku darbības atļaušanu un uzraudzīšanu. Valstu kompetentajām iestādēm pienākas saglabāt atbildību par visiem centrālo darījumu starpnieku darbības atļaušanas un uzraudzīšanas aspektiem, ieskaitot pārbaudi, vai pieteikumu iesniegušais centrālais darījumu starpnieks atbilst šai regulai un Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 19. maija Direktīvai 98/26/EK par norēķinu galīgumu maksājumu un vērtspapīru norēķinu sistēmās²⁷, ņemot vērā to, ka minētajām valstu kompetentajām iestādēm ir vislabāk iespējams noskaidrot, kā centrālie darījumu starpnieki darbojas ikdienā, sniegt regulārus pārskatus un vajadzības gadījumā pieņemt attiecīgus lēmumus.
- (30) Ja centrālajam darījumu starpniekam draud maksātnespēja, fiskālā atbildība pirmām kārtām var būt tai dalībvalstij, kurā tas ir reģistrēts. No tā izriet, ka minētā centrālā darījumu starpnieka darbības atļaušana un uzraudzīšana ir jārealizē minētās dalībvalsts attiecīgajai kompetentajai iestādei. Tomēr, tā kā centrālā darījumu starpnieka tūrvērtes dalībnieki var būt reģistrēti dažādās dalībvalstīs un ir pirmie, ko skars centrālā darījumu starpnieka saistību neizpilde, ir obligāti, lai atļaušanas un uzraudzīšanas procesā būtu iesaistītas visas attiecīgās kompetentās iestādes un tiktu ieviesti piemēroti sadarbības mehānismi, ieskaitot kolēģijas. Tā varēs izvairīties no valstu pasākumu un prakses atšķirībām un šķēršļiem iekšējam tirgum. EVTI ir jābūt dalībniecei visās kolēģijās, lai nodrošinātu šās regulas konsekvētu un pareizu piemērošanu.
- (31) Jāpastiprina noteikumi par informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm, un jānostiprina to savstarpējās palīdzības un sadarbības pienākumi. Pārrobežu darbību pieaugošās aktivitātes dēļ kompetentām iestādēm savstarpēji jāsniedz attiecīgā informācija, kas vajadzīga to funkciju izpildei, lai nodrošinātu šās regulas faktisko piemērošanu, ieskaitot piemērošanu situācijās, kad pārkāpums vai aizdomas par pārkāpumu ir iestāžu redzeslokā divās vai vairākās dalībvalstīs. Informācijas apmaiņai ir vajadzīga profesionālā noslēpuma stingra ievērošana. Ārpusbiržas

---

²⁷ OV L 166, 11.6.1998., 45. lpp.

atvasinājumu līgumu plašās ietekmes dēļ ir būtiski, lai citām attiecīgām iestādēm, kā nodokļu iestādēm un enerģētikas regulatoriem, būtu piekļuve informācijai, kas ir nepieciešama to funkciju veikšanai.

- (32) Ņemot vērā finanšu tirgu globalitāti, EVTI ir jābūt atbildībai trešajās valstīs reģistrētu centrālo darījumu starpnieku atzīšanas jautājumos, tā ļaujot tiem sniegt tīrvērtes pakalpojumus Savienībā, ar noteikumu, ka Komisija minētās trešās valsts juridisko un uzraudzības regulējumu ir atzinusi par līdzvērtīgu Savienības regulējumam un ir izpildīti daži citi nosacījumi. Šajā sakarā īpaša nozīme būs nolīgumiem ar Savienības lielākajiem starptautiskajiem partneriem, jo ir jānodrošina vienlīdzīga konkurence visā pasaulē un finansiālā stabilitāte.
- (33) Centrālajiem darījumu starpniekiem neatkarīgi no to īpašumtiesību struktūras ir jābūt noturīgiem pārvaldības kārtībai, augstākajai vadībai ar labu reputāciju un neatkarīgiem valdes locekļiem. Taču pārvaldības kārtības un īpašumtiesību struktūras atšķirības var ietekmēt centrālā darījumu starpnieka vēlēšanos vai spēju veikt atsevišķu produktu tīrvērti. Tādēļ ir lietderīgi, lai valdes neatkarīgie locekļi un risku komiteja, kas centrālajam darījumu starpniekam jāizveido, atrisinātu varbūtējos interešu konfliktus centrālā darījumu starpnieka iekšienē. Adevkāti pārstāvētiem ir jābūt tīrvērtes dalībniekiem un klientiem, jo tos var iespaidot centrālā darījumu starpnieka pieņemtie lēmumi.
- (34) Centrālais darījumu starpnieks var nodot ārpalpojumiem funkcijas, kas nav riska pārvaldība, bet tikai tad, ja minētās funkcijas neietekmē centrālā darījumu starpnieka pareizu darbību un spēju pārvaldīt riskus.
- (35) Centrālā darījumu starpnieka dalības prasībām tāpēc jābūt pārredzamām, samērīgām un nediskriminējošām un jāpieļauj attālināta piekļuve tādā mērā, cik tā centrālo darījumu starpnieku nepakļauj papildu riskiem.
- (36) Ir jāpiešķir augsta līmeņa aizsardzība tīrvērtes dalībnieku klientiem, kuru ārpusbiržas atvasinājumu tīrvērti veic centrālie darījumu starpnieki. Faktiskais aizsardzības līmenis ir atkarīgs no klientu izraudzītā nošķiruma līmeņa. Starpniekiem ir jānošķir savi aktīvi no savu klientu aktīviem. Šā iemesla dēļ centrālajiem darījumu starpniekiem ir jāveic atjaunināta un viegli identificējama uzskaitē.
- (37) Centrālajam darījumu starpniekam ir jābūt stabilam risku pārvaldības satvaram kredītrisku, likviditātes risku, operacionālo un citādu risku pārvaldībai, ieskaitot riskus, kas tam draud vai ko tas rada citām vienībām savstarpējās atkarības dēļ. Centrālajam darījumu starpniekam ir jābūt adekvātām procedūrām un mehānismiem rīcībai tīrvērtes dalībnieka saistību nepildīšanas gadījumā. Lai minimizētu šādas saistību neizpildes izplatīšanās risku, centrālajam darījumu starpniekam ir jābūt stingrām dalības prasībām, jāiekasē piemērotas sākotnējās maržas, jāuztur fonds saistību neizpildes gadījumiem un citi finanšu resursi varbūtējo zaudējumu segšanai.
- (38) Papildu seguma pieprasījumiem un nodrošinājuma diskontiem var būt procikliska iedarbība. Centrālajam darījumu starpniekam un kompetentajām iestādēm tādēļ ir jāpieņem pasākumi, kas novērš un ierobežo varbūtējo prociklisko iedarbību centrālā darījumu starpnieka pieņemtajā riska pārvaldības praksē, ciktāl netiek nelabvēlīgi ietekmēta centrālā darījumu starpnieka stabilitāte un finansiālā drošība.
- (39) Riska pozīciju pārvaldība ir būtiska tīrvērtes procesa daļa. Ir jāpiešķir piekļuve attiecīgiem cenu noteikšanas avotiem un to lietošana, lai vispārīgi sniegtu tīrvērtes pakalpojumus. Šādu cenu

noteikšanas avotu vidū ir jābūt, bet ne tikai, avotiem, kuri attiecas uz indeksiem, ko izmanto atsaucēm uz atvasinājumiem un citiem finanšu instrumentiem.

- (40) Maržas ir centrālā darījumu starpnieka aizsardzības priekšējā līnija. Lai gan centrālo darījumu starpnieku saņemtās maržas ir jāiegulda droši un pārdomāti, tiem īpaši ir jācenšas nodrošināt maržu pietiekamu aizsardzību, lai garantētu, ka tās tiek laikus nodotas atpakaļ tīrvērtes dalībniekiem, kuri nav saistību nepildītāji, vai sadarbspējīgam centrālajam darījumu starpniekam, ja centrālais darījumu starpnieks, kurš iekasē šīs maržas, nepilda saistības.
- (41) 2006. gada 7. novembra „Eiropas rīcības kodekss par ieskaitu un norēķiniem”²⁸ izveidoja brīvprātīgu satvaru centrālo darījumu starpnieku un darījumu reģistru sakaru veidošanai. Tomēr pēctirdzniecības nozare paliek sadrumstalota pa valstu robežām, sadārdzinot pārrobežu darījumus un kavējot harmonizāciju. Tādēļ ir nepieciešams noteikt nosacījumus sadarbspējīgu vienošanos starp centrālajiem darījumu starpniekiem izveidei, ciktāl tās nepakļauj attiecīgos centrālos darījumu starpniekus riskiem, kas nav pienācīgi pārvaldīti.
- (42) Vienošanās par sadarbspēju ir svarīgi līdzekļi pēctirdzniecības tirgus lielākai integrācijai Savienībā, un ir jānosaka to regulējums. Taču vienošanās par sadarbspēju var centrālos darījumu starpniekus pakļaut papildu riskiem. Tā kā vienošanās par sadarbspēju starp centrālajiem darījumu starpniekiem, kuri veic ārpusbiržas atvasinājumu līgumu tīrvērti, ir saistītas ar papildu grūtībām, šajā posmā ir lietderīgi vienošanos par sadarbspēju jomu ierobežot līdz naudas vērtspapīriem. Tomēr līdz 2014. gada 30. septembrim EVTI ir jāiesniedz Komisijai ziņojums par to, vai būtu piemēroti šo jomu paplašināt, aptverot citus finanšu instrumentus.
- (43) Darījumu reģistri regulēšanas vajadzībām vāc datus, kas ir svarīgi iestādēm visās dalībvalstīs. Ņemot vērā to, ka darījumu reģistru uzraudzībai nav fiskālas iedarbības un ka daudzām iestādēm visās dalībvalstīs būs vajadzīga piekļuve darījumu reģistru uzturētajiem datiem, EVTI ir jāuzņemas atbildība par darījumu reģistru reģistrāciju, atsaukšanu un pārraudzību.
- (44) Tā kā regulatori, centrālie darījumu starpnieki un citi tirgus dalībnieki ir atkarīgi no darījumu reģistru uzturētajiem datiem, ir jānodrošina, ka uz minētajiem darījumu reģistriem attiecas stingras uzskaitvedības un datu pārvaldības prasības.
- (45) Ir nepieciešama ar centrālo darījumu starpnieku un darījumu reģistru sniegtajiem pakalpojumiem saistīto cenu un maksu pārredzamība, lai tirgus dalībniekiem būtu iespējams izdarīt apzinātu izvēli.
- (46) EVTI ir jābūt iespējām ierosināt Komisijai uzlikt regulārus soda maksājumus. Šo regulāro soda maksājumu mērķis ir panākt, lai tiktu izbeigts EVTI konstatēts pārkāpums, lai EVTI pēc tās pieprasījuma tiktu sniegta pilnīga un pareiza informācija un lai darījumu reģistri un citas personas pakļautos izmeklēšanai. Turklāt atturēšanas nolūkos un arī tāpēc, lai piespiestu darījumu reģistrus ievērot regulu, arī Komisijai ir jābūt iespējai pēc Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes pieprasījuma piemērot naudassodus, ja ar nodomu vai nolaidības dēļ ir pārkāpti konkrēti regulas noteikumi. Naudassodam jābūt preventīvam un samērīgam ar pārkāpuma veidu un smagumu, pārkāpuma ilgumu un attiecīgā darījumu reģistra saimniecisko jaudu.

²⁸

http://ec.europa.eu/internal_market/financial-markets/docs/code/code_en.pdf

- (47) Lai efektīvi apsektu darījumu reģistrus, EVTI ir jābūt iespējām veikt izmeklēšanu un inspekciju uz vietas.
- (48) Ir būtiski, lai personas datu apstrādē dalībvalstis un EVTI aizsargātu fizisko personu tiesības uz privāto dzīvi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīvu 95/46/EK par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti²⁹.
- (49) Ir svarīgi nodrošināt centrālajiem darījumu starpniekiem un darījumu reģistriem izvirzāmo prasību starptautisku konvergenci. Šajā regulā sekots ieteikumiem, ko izstrādājušas CPSS-IOSCO³⁰ un ESCB-CESR³¹ un radīts Savienības regulējums, kurā centrālie darījumu starpnieki var droši darboties. EVTI ir jāņem vērā šīs izstrādnes, veidojot šās regulas paredzētos regulatīvos tehniskos standartus un vadlīnijas un ieteikumus.
- (50) Komisijai ir jābūt pilnvarotai pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar Līguma 290. pantu attiecībā uz datiem, kas iekļaujami paziņojumā EVTI par piemērotību tīrvērtes pienākumam, par informācijas un tīrvērtes sliksni, par maksimālo laika distanci attiecībā uz līgumu, par likviditāti, par pārvaldības noteikumu minimālo saturu, par uzskaitvedības datiem, par uzņēmējdarbības nepārtrauktības plāna minimālo saturu un garantējamajiem pakalpojumiem, par maržas prasību procentiem un laika grafiku, par ārkārtējiem tirgus apstākļiem, par īpaši likvīdu nodrošinājumu un diskontiem, par īpaši likvīdiem finanšu instrumentiem un koncentrācijas robežām, par pārbaužu veikšanas detaļām, par darījuma reģistra pieteikumu reģistrācijai EVTI, par naudassodiem un par informāciju, kas darījumu reģistram ir jāizpauž, kā minēts šajā Regulā. Formulējot deleģētos aktus, Komisijai ir jāizmanto attiecīgo Eiropas uzraudzības iestāžu (EVTI, EBI un EAFPI) kompetence. Ņemot vērā EVTI kompetenci vērtspapīru un vērtspapīru tirgu jautājumos, EVTI ir jābūt galvenajai lomai, konsultējot Komisiju par deleģēto aktu sagatavošanu. Tomēr attiecīgos gadījumos EVTI ir jākonsultē ciešā saziņā ar abām pārējām Eiropas uzraudzības iestādēm.
- (51) Saskaņā ar LESD 291. pantu noteikumus un vispārīgos principus saistībā ar mehānismiem, ar kuriem dalībvalstis kontrolē, kā Komisija realizē īstenošanas pilnvaras, nosaka iepriekš ar regulu, ko pieņem saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru. Līdz jaunās regulas pieņemšanai turpina piemērot Padomes 1999. gada 28. jūnija Lēmumu 1999/468/EK, ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību, izņemot regulatīvo kontroles procedūru, ko nepiemēro.
- (52) Tā kā šās regulas mērķus, proti, noteikt vienotas prasības ārpusbiržas atvasinājumu līgumiem un noteikt vienotas prasības centrālo darījumu starpnieku un darījumu reģistru darbību veikšanai, nevar pietiekami labi sasniegt dalībvalstis un tādēļ pasākumu mēroga dēļ tos labāk var sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kas izklāstīts Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šī regula nosaka vienīgi pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

---

²⁹ OV L 281, 23.1.1995., 31. lpp.

³⁰ Desmit valstu grupas centrālo banku Maksājumu un norēķinu sistēmu komiteja (CPSS) un Starptautiskā vērtspapīru komisiju organizācija.

³¹ Eiropas Centrālo banku sistēma un Eiropas Vērtspapīru regulatoru komiteja.

- (53) Attiecībā uz noteikumiem par sadarbspējīgām sistēmām tika atzīts par lietderīgu grozīt Direktīvu 98/26/EK, lai aizsargātu sistēmas operatora tiesības, kurš dod nodrošinājumu saņēmējas sistēmas operatoram gadījumā, ja notiek maksātnespējas procedūra pret šo saņēmējas sistēmas operatoru,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

I daļa

Priekšmets, piemērošanas joma un definīcijas

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Šī regula nosaka vienotas prasības atvasinājumu līgumiem, kas izklāstīti Direktīvas 2004/39/EK I pielikuma C iedaļas 4.–10. punktā un kurus tirgo ārpus biržas, un nosaka vienotas prasības centrālo darījumu starpnieku un darījumu reģistru darbībai.
2. Šī regula attiecas uz centrālajiem darījumu starpniekiem, finansiāliem darījumu partneriem un darījumu reģistriem. Tā attiecas uz nefinansiāliem darījumu partneriem, ja tā noteikts.
3. V sadaļa attiecas tikai uz pārvedamiem vērtspapīriem un naudas tirgus instrumentiem, kas definēti Direktīvas 2004/39/EK 4. panta 1. punkta 18. apakšpunkta a) un b) daļā un 19. apakšpunktā.
4. Šī regula neattiecas uz:
  - a) Eiropas Centrālo banku sistēmas dalībniekiem un citām valstu iestādēm, kuru funkcijas ir līdzīgas, un citām publiskām iestādēm, kuru pienākums ir pārvaldīt valsts parādu vai iesaistīties šādā pārvaldīšanā;
  - b) daudzpusējas attīstības bankām, kas uzskaitītas Direktīvas 2006/48/EK VI pielikuma 4.2. iedaļas 1. daļā.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- (1) „centrālais darījumu starpnieks” ir vienība, kas tiesiski ir starpnieks starp darījumu partneriem līgumos, kuri tiek tirgoti vienā vai vairākos finanšu tirgos, kļūdams par pircēju katram pārdevējam un par pārdevēju katram pircējam, un kas atbild par tīrvērtes sistēmas darbību;
- (2) „darījumu reģistrs” ir vienība, kas centralizēti vāc un uztur datus par ārpusbiržas atvasinājumiem;
- (3) „tīrvērtē” (klīrings) ir norēķinu pozīciju noteikšana, ieskaitot tīro pozīciju aprēķināšanu, un process, kurā pārbauda, vai ir pieejami finanšu instrumenti, skaidra nauda vai abi, lai nodrošinātos pret darījuma radītajiem riskiem;

- (4) „atvasinājumu šķira” ir ārpusbiržas atvasinājumu līgumu kopums, kuriem ir vienādas kopīgās, būtiskās īpašības;
- (5) „ārpusbiržas atvasinājumi” ir atvasinājumu līgumi, kuru izpilde nenotiek regulētā tirgū, ko nosaka Direktīvas 2004/39/EK 4. panta 1. punkta 14. apakšpunkts;
- (6) „finansiāls darījumu partneris” ir ieguldījumu sabiedrības, kā izklāstīts Direktīvā 2004/39/EK, kredītiestādes, kā noteikts Direktīvā 2006/48/EK, apdrošināšanas sabiedrības, kā noteikts Direktīvā 73/239/EEK, dzīvības apdrošināšanas sabiedrības, kas definētas Direktīvā 2002/83/EK, pārapirošināšanas uzņēmumi, kas definēti Direktīvā 2005/68/EK, pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumi (PVKIU), kas definēti Direktīvā 2009/65/EK, papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijas, kas definētas Direktīvā 2003/41/EK, un alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldnieki, kas definēti Direktīvā 2010/.../ES;
- (7) „nefinansiāls darījumu partneris” ir Savienībā reģistrēts uzņēmums, kas nav neviena no 6. punktā minētajām vienībām;
- (8) „darījuma partnera kredītrisks” ir risks, kas ir darījuma partnerim pirms darījuma naudas plūsmu galīgā norēķina;
- (9) „vienošanās par sadarbību” ir divu vai vairāku centrālo darījumu starpnieku vienošanās, kas saistīta ar darījumu izpildi sistēmu starpā;
- (10) „kompetentā iestāde” ir iestāde, ko katra dalībvalsts norīkojusi saskaņā ar 18. pantu;
- (11) „tīrvērtes dalībnieks” ir uzņēmums, kurš piedalās kāda centrālā darījumu starpnieka veiktajā tīrvērtē un atbild par to finansiālo pienākumu izpildi, kas rodas no tādas dalības;
- (12) „klients” ir uzņēmums, kam ir līgumattiecības ar tīrvērtes dalībnieku, kas ļauj šim uzņēmumam nokārtot savus darījumus ar minēto centrālo darījumu starpnieku;
- (13) „būtiska līdzdalība” ir tieša vai netieša līdzdalība centrālajā darījumu starpniekā vai darījumu reģistrā vismaz 10 % apmērā no kapitāla vai balsstiesībām, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 15. decembra Direktīvas 2004/109/EK par atklātības prasību saskaņošanu attiecībā uz informāciju par emitentiem, kuru vērtspapīrus atļauts tirgot regulētā tirgū³², 9. un 10. pantā, ņemot vērā minētās direktīvas 12. panta 4. un 5. punkta nosacījumus par balsstiesību summēšanu, vai kas ļauj ievērojami ietekmēt tā centrālā darījumu starpnieka vai darījumu reģistra pārvaldību, kurā ir šī līdzdalība;
- (14) „mātesuzņēmums” ir mātesuzņēmums Padomes Direktīvas 83/349/EEK³³ 1. un 2. panta nozīmē;
- (15) „meitasuzņēmums” ir meitasuzņēmums Direktīvas 83/349/EEK 1. un 2. panta nozīmē, kā arī jebkurš galvenā mātesuzņēmuma meitasuzņēmuma meitasuzņēmums;
- (16) „kontrolē” ir kontrole, kas definēta Direktīvas 83/349/EEK 1. pantā;

---

³² OV L 390, 31.12.2004., 38. lpp.

³³ OV L 193, 18.7.1983., 1. lpp.

- (17) „cieša saistība” ir situācija, kura divas vai vairākas fiziskas vai juridiskas personas saista:
- a) līdzdalība, kas ir vismaz 20 % vai vairāk uzņēmuma balsstiesību vai kapitāla tiešs vai kontrolēts turējums,
  - b) kontrole, kas ir attiecības starp mātesuzņēmumu un meitasuzņēmumu visos gadījumos, kas minēti Direktīvas 83/349/EEK 1. panta 1. un 2. punktā, vai līdzīgas attiecības starp jebkādu fizisku vai juridisku personu un uzņēmumu, arī jebkādu meitasuzņēmuma meitasuzņēmumu uzskatot par tā mātesuzņēmuma meitasuzņēmumu, kas pārvalda šos uzņēmumus.
- Uzskata, ka situācijā, kad viena vai vairākas fiziskas vai juridiskas personas ir pastāvīgi saistītas ar vienu un to pašu personu, proti, tām ir kontroles saistības, ir arī cieša saistība starp šādām personām;
- (18) „kapitāls” ir kapitāls 1986. gada 8. decembra Direktīvas 86/635/EEK par banku un citu finanšu iestāžu gada pārskatiem un konsolidētajiem pārskatiem³⁴ 22. panta nozīmē tādā apjomā, kas ir apmaksāts, pieskaitot saistītos akciju emisijas uzcenojuma kontus; tas pilnībā sedz zaudējumus parastās situācijās un ierindojams aiz visām citām prasībām bankrota vai likvidācijas gadījumā;
- (19) „rezerves” ir rezerves tādā nozīmē kā 9. pantā Padomes 1978. gada 25. jūlija Direktīvā 78/660/EEK, kas pamatojas uz Līguma 54. panta 3. punkta g) apakšpunktu un attiecas uz noteiktu veidu sabiedrību gada pārskatiem³⁵, kā arī peļņa un zaudējumi, kādi tie ir pēc gala aprēķiniem;
- (20) „valde” ir administratīvā valde vai uzraudzības padome vai abas saskaņā ar valsts likumiem par uzņēmējdarbību;
- (21) „neatkarīgs valdes loceklis” ir valdes loceklis, kam nav darba, ģimenes vai citādu attiecību, kuras rada interešu konfliktu ar centrālo darījumu starpnieku, tā kontrolējošajiem akcionāriem vai vadību vai tā tīrvērtes dalībniekiem vai vadību;
- (22) „augstākā vadība” ir persona(-as), kas faktiski vada centrālā darījumu starpnieka darbību, un valdes izpildloceklis(-i).

II sadaļa

Ārpusbiržas atvasinājumu tīrvērtē, ziņošana un riska mazināšana

3. pants

Tīrvērtes pienākums

1. Finansiāls darījumu partneris visiem ārpusbiržas atvasinājumu līgumiem, kas tiek uzskatīti par piemērotiem saskaņā ar 4. pantu un ir noslēgti ar citiem finansiālajiem darījumu partneriem,

---

³⁴ OV L 372, 31.12.1986., 1. lpp.

³⁵ OV L 222, 14.8.1978., 11. lpp.

veic tīrvērti caur attiecīgajiem centrālajiem darījumu starpniekiem, kuri ir uzskaitīti 4. panta 4. punktā minētajā reģistrā.

Minētais tīrvērtes pienākums attiecas arī uz finansiālajiem darījumu partneriem un 7. panta 2. punktā minētajiem nefinansiālajiem darījumu partneriem, kuri ir noslēguši piemērotus ārpusbiržas atvasinājumu līgumus ar trešu valstu vienībām.

2. Lai izpildītu 1. punktā noteikto tīrvērtes pienākumu, finansiālie darījumu partneri un 7. panta 2. punktā minētie nefinansiālie darījumu partneri kļūst vai nu par tīrvērtes dalībniekiem, vai klientiem.

4. pants

Piemērotība tīrvērtes pienākumam

1. Ja kompetentā iestāde ir atļāvusi kādam centrālajam darījumu starpniekam veikt tīrvērti kādai atvasinājumu šķirai atbilstīgi 10. vai 11. pantam, tā par šo atļauju tūlīt informē EVTI un pieprasa lēmumu par piemērotību 3. pantā minētajam tīrvērtes pienākumam.
2. Saņēmusi 1. punktā minēto paziņojumu un pieprasījumu, EVTI sešu mēnešu laikā pieprasītājam kompetentajai iestādei adresē lēmumu, kurā nosaka:
  - a) vai minētā atvasinājumu šķira ir piemērota tīrvērtes pienākumam saskaņā ar 3. pantu;
  - b) datumu, no kura stājas spēkā tīrvērtes pienākums.
3. EVTI pieņem lēmumu pēc šādiem kritērijiem:
  - a) sistēmiskā riska samazinājums finanšu sistēmā;
  - b) līgumu likviditāte;
  - c) informācijas par cenām pieejamība;
  - d) centrālā darījumu starpnieka spēja apstrādāt līgumu apjomu;
  - e) centrālā darījumu starpnieka nodrošinātais klientu aizsardzības līmenis.

Pirms lēmuma pieņemšanas EVTI sarīko publisku apspriešanu un attiecīgā gadījumā konsultējas ar trešu valstu kompetentajām iestādēm.

4. Jebkuru lēmumu saskaņā ar 2. punktu EVTI nevilcinoties publicē reģistrā. Reģistrā iekļauj piemērotās atvasinājumu šķiras un centrālos darījumu starpniekus, kam atļauts veikt to tīrvērti. EVTI regulāri atjaunina minēto reģistru.

EVTI regulāri pārskata savus lēmumus un vajadzības gadījumā tos groza.

5. EVTI pēc savas ierosmes, konsultējoties ar Eiropas Sistēmisko risku kolēģiju (ESRK), nosaka un paziņo Komisijai tās atvasinājumu līgumu šķiras, kas ir iekļaujamas tās publiskajā reģistrā, bet uz kurām neviens centrālais darījumu starpnieks vēl nav saņēmis atļauju.
6. Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt regulatīvus tehniskos standartus, kuros nosaka:

- a) kādi dati jāiekļauj 1. punktā minētajā paziņojumā;
- b) 3. punktā minētos kritērijus;
- c) kādi dati jāiekļauj 4. punktā minētajā reģistrā.

4. punkta dati vismaz korekti un nepārprotami nosaka tīrvērtes pienākumam pakļauto atvasinājumu šķiru.

Pirmajā daļā minēto regulatīvo standartu projektu pieņem saskaņā ar Regulas .../... [EVTI regulas] [7.–7.d] pantu.

Minēto regulatīvo standartu projektus EVTI iesniedz Komisijai līdz 2012. gada 30. jūnijam.

5. pants

Piekļuve centrālajam darījumu starpniekam

Centrālais darījumu starpnieks, kuram ir atļauts veikt piemērotu ārpusbiržas atvasinājumu līgumu tīrvērti, pieņem šādus līgumus tīrvērtei bez diskriminācijas, neatkarīgi no izpildes vietas.

6. pants

Ziņošanas pienākums

1. Finansiālie darījumu partneri darījumu reģistram, kurš reģistrēts saskaņā ar 51. pantu, ziņo datus par katru ārpusbiržas atvasinājumu līgumu, kuru tie noslēguši, un par katru pārjaunošanu vai izbeigšanu. Datus paziņo ne vēlāk kā nākamajā darba dienā pēc līguma izpildes, tīrvērtes vai pārjaunojuma.

Citas vienības var sākotnējo darījuma partneru vārdā ziņot par pārjaunošanu vai izbeigšanu, kas minēta 1. punktā, tādā mērā, lai visi līguma dati tiktu paziņoti bez dublēšanās.

2. Ja darījumu reģistrs nespēj reģistrēt kāda ārpusbiržas atvasinājuma līguma datus, finansiālie darījuma partneri ziņo datus par savām pozīcijām šajos līgumos kompetentajai iestādei, kas norīkota saskaņā ar Direktīvas 2004/39/EK 48. pantu.

Kompetentajai iestādei paziņojamie dati ir vismaz tie dati, kas tiktu paziņoti darījumu reģistram.

3. Darījuma partneris, uz kuru attiecas ziņošanas pienākums, var deleģēt ārpusbiržas atvasinājuma līguma datu ziņošanu otram darījuma partnerim.

Ja darījuma partneris paziņo visus datus par līgumu darījumu reģistram cita darījuma partnera vārdā, tad netiek uzskatīts, ka tas pārkāpis kādu informācijas izpaušanas ierobežojumu, ko tam uzliek līgums vai kāds normatīvo vai administratīvo aktu noteikums.

Ziņotājai vienībai vai tās direktoriem vai darbiniekiem nav nekādas atbildības šādas izpaušanas dēļ.

4. Komisijai tiek deleģētas pilnvaras noteikt 1. un 2. punktā minēto ziņojumu datus un veidu dažādām atvasinājumu šķirām.

Šajos ziņojumos iekļauj vismaz:

- a) līguma puses un pienācīgi identificē no tā radušos tiesību un pienākumu saņēmēju, ja tas atšķiras;
- b) līguma galvenās īpašības, ieskaitot veidu, pamatā esošo instrumentu, dzēšanas termiņu un nosacīto vērtību.

Pirmajā daļā minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu pieņem saskaņā ar Regulas .../... [EVTI regulas] [7.–7.d] pantu.

Minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu iesniegšanai Komisijai EVTI izstrādā līdz 2012. gada 30. jūnijam.

5. Lai nodrošinātu vienotus 1. un 2. punkta piemērošanas nosacījumus, Komisijai tiek piešķirtas pilnvaras noteikt 1. un 2. punktā minēto ziņojumu formu un biežumu dažādām atvasinājumu šķirām. Pirmajā daļā minēto īstenošanas standartu projektu pieņem saskaņā ar Regulas .../... [EVTI regulas] [7.e pantu].

Minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu iesniegšanai Komisijai EVTI izstrādā līdz 2012. gada 30. jūnijam.

7. pants

Nefinansiālie darījumu partneri

1. Ja nefinansiāls darījuma partneris ārpusbiržas atvasinājumu līgumos ieņem pozīcijas, kas pārsniedz informācijas sliekšni, kuru nosaka atbilstīgi 3. punkta a) apakšpunktam, tas par to paziņo kompetentajai iestādei, kas norīkota saskaņā ar Direktīvas 2004/39/EK 48. pantu, sniedzot pamatojumu šo pozīciju ieņemšanai.

Uz minēto nefinansiālo darījuma partneri attiecas 6. panta 1. punktā noteiktais ziņošanas pienākums.

2. Ja nefinansiāls darījuma partneris ārpusbiržas atvasinājumu līgumos ieņem pozīcijas, kas pārsniedz tūrvērtes sliekšni, kuru nosaka atbilstīgi 3. punkta b) apakšpunktam, uz to attiecas 3. punktā noteiktais tūrvērtes pienākums attiecībā uz visiem tā piemērotajiem ārpusbiržas atvasinājumu līgumiem.

Kompetentā iestāde, kas norīkota saskaņā ar Direktīvas 2004/39/EK 48. pantu, nodrošina pirmajā daļā noteiktā pienākuma izpildi.

3. Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt regulatīvus tehniskos standartus, kuros nosaka:
- a) informācijas sliekšni;
  - b) tūrvērtes sliekšni.

Šos sliekšņus nosaka, ņemot vērā katra darījuma partnera tīro pozīciju un riska pozīciju summas sistēmisko nozīmību katrai atvasinājumu šķirai.

Pirmajā daļā minētos regulatīvos standartus pieņem saskaņā ar Regulas .../... [EVTI regulas] [7.–7.d] pantu.

EVTI, konsultējoties ar Eiropas Sistēmisko risku kolēģiju („ESRK”) un citām attiecīgām iestādēm, ne vēlāk kā 2012. gada 30. jūnijā iesniedz Komisijai minēto regulatīvo standartu projektus.

4. Aprēķinot 2. punktā minētās pozīcijas, neņem vērā ārpusbiržas atvasinājumu līgumus, kurus noslēguši nefinansiālie darījuma partneri un kuri ir objektīvi izmērāmi kā tieši saistīti ar minētā darījuma partnera komercdarbību.
5. Komisija, konsultējoties ar EVTI, ESRK un citām attiecīgām iestādēm regulāri pārskata 3. punktā noteiktos sliekšņus un vajadzības gadījumā tos groza.

8. pants

Ārpusbiržas atvasinājumu līgumu, kuriem centrālais darījumu starpnieks neveic tīrvērti, riska mazināšanas metodes

1. Finansiālie darījuma partneri vai 7. panta 2. punktā minētie nefinansiālie darījuma partneri, kas iesaistās tādā ārpusbiržas atvasinājumu līgumā, kura tīrvērti centrālais darījumu starpnieks neveic, nodrošina, ka tiek ieviestas piemērotas procedūras un kārtība operacionālā riska un kredītriska mērīšanai, uzraudzībai un mazināšanai, kur ietilpst vismaz:
  - a) ja iespējams, elektroniski līdzekļi, kas nodrošina ārpusbiržas atvasinājumu līguma noteikumu laicīgu apstiprināšanu;
  - b) noturīgi, elastīgi un revīzijā kontrolējami procesi, kas ļauj saskaņot portfeļus, pārvaldīt saistīto risku un agrīni konstatēt pušu strīdus un tos atrisināt, un uzraudzīt neizpildīto līgumu vērtību.

Lai izpildītu b) punktu, neizpildīto līgumu vērtība ik dienas tiek pieskaņota tirgum un riska pārvaldības procedūras prasa laicīgu, precīzu un pienācīgi nošķirtu nodrošinājuma nomaiņu vai pienācīgu un proporcionālu kapitāla turējumu.

2. Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt regulatīvus tehniskos standartus, kuros nosaka maksimālo laika distanci no ārpusbiržas atvasinājuma līguma noslēgšanas līdz 1. punkta a) apakšpunktā minētajai apstiprināšanai.

Pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus pieņem saskaņā ar Regulas .../... [EVTI regulas] [7.–7.d] pantu.

Minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu EVTI iesniedz Komisijai līdz 2012. gada 30. jūnijam.

3. Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt regulatīvus tehniskos standartus, kas nosaka ar nodrošinājumu un kapitālu saistīto kārtību un līmeņus, kas vajadzīgi 1. punkta b) apakšpunkta un 1. punkta otrās daļas izpildei.

Atkarā no darījuma partnera juridiskā rakstura pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus pieņem saskaņā ar Regulas ES.../...[EBI] [7.–7.d] pantu, Regulas ES.../... [EVTI] [7.–7.d] pantu vai Regulas ES.../...[EAFPI] [7.–7.d] pantu.

Minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu EBI, EVTI un EAFPI kopīgi iesniedz Komisijai līdz 2012. gada 30. jūnijam.

9. pants **Sankcijas**

1. Dalībvalstis pieņem noteikumus par sankcijām, ko piemēro par šās sadaļas noteikumu pārkāpumiem, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to īstenošanu. Tajās ietilpst vismaz administratīvi naudassodi. Paredzētās sankcijas ir iedarbīgas, samērīgas un preventīvas.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes, kas atbild par finansiālo un attiecīgos gadījumos nefinansiālo darījuma partneru uzraudzību, nodod atklātībai visus sodus, kas uzlikti par 3.–8. panta pārkāpumiem, ja vien tāda nodošana atklātībai nopietni neapdraud finanšu tirgus vai nerada nesamērīgu kaitējumu iesaistītajām personām.

Ne vēlāk kā 2012. gada 30. jūnijā dalībvalstis Komisijai dara zināmus 1. punktā minētos noteikumus. Dalībvalstis nekavējoties ziņo Komisijai par jebkuriem sekojošiem minēto noteikumu grozījumiem.

3. Komisija ar EVTI palīdzību pārbauda, vai 1. punktā minētie administratīvie sodi un 7. panta 1. un 2. punktā minētie sliekšņi tiek efektīvi un konsekventi piemēroti.

III sadaļa **Centrālo darījumu starpnieku atļauju došana un uzraudzība**

1. nodaļa **Centrālā darījumu starpnieka atļaujas došanas nosacījumi un procedūra**

10. pants **Centrālā darījumu starpnieka darbības atļauja**

1. Ja centrālajam darījumu starpniekam, kas ir Savienībā reģistrēta juridiska persona un kam ir piekļuve piemērotai likviditātei, ir nodoms veikt pakalpojumus un darbības, tas iesniedz atļaujas pieteikumu tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā ir reģistrēts.

Šādu likviditāti var dot piekļuve centrālās bankas vai kredīrspējīgas un uzticamas komercbankas, vai abu likviditātei. Piekļuvi likviditātei var dot atļauja, kas piešķirta saskaņā ar Direktīvas 2006/48/EK 6. pantu, vai citādas piemērotas vienošanās.

2. Atļauja ir spēkā visā Savienības teritorijā.

3. Atļaujā min pakalpojumus vai darbības, ko centrālajam darījumu starpniekam ir atļauts sniegt vai veikt, kā arī finanšu instrumentu šķiras, uz kurām atļauja attiecas.
4. Centrālajam darījumu starpniekam katrā laikā ir jāatbilst nosacījumiem, kas bijuši nepieciešami sākotnējās atļaujas saņemšanai.

Centrālais darījumu starpnieks bez nepamatotas kavēšanās paziņo kompetentajai iestādei par būtiskām izmaiņām, kas iespaido sākotnējās atļaujas nosacījumus.

5. Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt regulatīvos tehniskos standartus, nosakot 1. punktā minētās pietiekamās likviditātes kritērijus.

Pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus pieņem saskaņā ar Regulas .../... [EVTI regulas] [7.–7.d] pantu.

Minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu EBI, konsultējoties ar EVTI, iesniedz Komisijai līdz 2012. gada 30. jūnijam.

11. pants

Darbības un pakalpojumu klāsta paplašināšana

1. Centrālais darījumu starpnieks, kas vēlas paplašināt darbību ar papildu pakalpojumiem vai darbības veidiem, kas nav ietverti sākotnējā atļaujā, iesniedz paplašināšanas pieteikumu. Par atļaujas paplašināšanu uzskata tīrvērtes pakalpojumu piedāvāšanu citā valūtā vai finanšu instrumentos, kas pēc riska īpašībām būtiski atšķiras no tiem, kuriem centrālais darījumu starpnieks jau saņēmis atļauju.

Paplašinot atļauju, ievēro 13. pantā izklāstīto procedūru.

2. Ja centrālais darījumu starpnieks vēlas paplašināt darbību, aptverot dalībvalsti, kurā tas nav reģistrēts, reģistrācijas dalībvalsts kompetentā iestāde to tūlīt paziņo šās citas dalībvalsts kompetentajai iestādei.

12. pants

Kapitāla prasības

1. Centrālajam darījumu starpniekam ir pastāvīgs, pieejams un atsevišķs sākumkapitāls vismaz EUR 5 miljoni, kam jāsaņem atļauja atbilstīgi 10. pantam.
2. Centrālā darījumu starpnieka kapitālam kopā ar nesadalīto peļņu un rezervēm katrā laikā ir jābūt pietiekamam, lai nodrošinātu organizētu darbības izbeigšanu vai pārstrukturēšanu piemērotā laika sprīdī un centrālā darījumu starpnieka adekvātu aizsardzību pret operacionālajiem un atlikušajiem riskiem.
3. Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt regulatīvus tehniskos standartus, nosakot 2. punktā minēto centrālā darījumu starpnieka kapitālu, nesadalīto peļņu un rezerves.

Pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus pieņem saskaņā ar Regulas .../... [EVTI regulas] [7.–7.d] pantu.

Minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu EVTI, konsultējoties ar EBI, iesniedz Komisijai līdz 2012. gada 30. jūnijam.

13. pants

Atļaujas piešķiršanas un atteikšanas procedūra

1. Atļauju kompetentā iestāde piešķir tikai tad, ja tā ir pilnīgi pārliecinājusies, ka pieteikumu iesniegušais centrālais darījumu starpnieks atbilst visām šās regulas izvirzītajām prasībām un atbilstīgi Direktīvai 98/26/EK pieņemtajām prasībām, un tad, kad saņemts kopīgais labvēlīgais atzinums no 15. pantā minētās kolēģijas un EVTI atzinums.
2. Pieteikumu iesniegušais centrālais darījumu starpnieks sniedz visu nepieciešamo informāciju, lai kompetentā iestāde varētu pārliecināties, ka pieteikumu iesniegušais centrālais darījumu starpnieks sākotnējās atļaujas izdošanas brīdī ir veicis visus nepieciešamos pasākumus, lai izpildītu savus pienākumus, kas izklāstīti šajā regulā.
3. Sešu mēnešu laikā pēc pilnīga pieteikuma iesniegšanas kompetentā iestāde rakstveidā informē pieteikumu iesniegušo centrālo darījumu starpnieku, vai atļauja piešķirta.

14. pants

Kolēģijas

1. Lai atvieglinātu 10., 11., 46. un 48. pantā minēto uzdevumu izpildi, centrālā darījumu starpnieka reģistrācijas dalībvalsts kompetentā iestāde izveido kolēģiju un vada tās sēdes.

Kolēģiju veido:

- a) EVTI;
  - b) centrālā darījumu starpnieka reģistrācijas dalībvalsts kompetentā iestāde;
  - c) kompetentās iestādes, kuru pienākums ir uzraudzīt centrālo darījumu starpnieku tīrvērtes dalībniekus, kuri ir reģistrēti trīs dalībvalstīs ar lielāko kopējo ieguldījumu 40. pantā minētajā centrālā darījumu starpnieka saistību neizpildes fondā;
  - d) kompetentās iestādes, kas atbild par regulēto tirgu uzraudzību, vai daudzpusējās tirdzniecības sistēmas, ko apkalpo centrālais darījumu starpnieks, vai abas;
  - e) kompetentās iestādes, kas pārrauga centrālos darījumu starpniekus, ar kuriem ir noslēgta vienošanās par sadarbību;
  - f) iestāde, kas pārrauga centrālo darījumu starpnieku un centrālās bankas, kuras emitē tīrvērtēi pakļauto finanšu instrumentu būtiskākās valūtas.
2. Kolēģija neatkarīgi no kompetento iestāžu pienākumiem saskaņā ar šo regulu nodrošina:
    - a) 15. pantā minētā kopīgā atzinuma sagatavošanu;
    - b) informācijas apmaiņu, ieskaitot informācijas pieprasījumus atbilstīgi 21. pantam;

- c) vienošanos par labprātīgu uzdevumu uzticēšanu tā locekļu starpā;
  - d) uzraudzības iestādes izmeklēšanas programmu noteikšanu, balstoties uz centrālā darījumu starpnieka riska novērtējumu;
  - e) uzraudzības efektivitātes uzlabošanu, likvidējot uzraudzības prasību nevajadzīgu dublēšanu;
  - f) uzraudzības prakses piemērošanas konsekvenci;
  - g) procedūru un avārijas plānu noteikšanu ārkārtas stāvokļu pārvarēšanai, kā minēts 22. pantā.
3. Kolēģijas izveides un darbības pamatā ir visu tās locekļu rakstveida nolīgums.

Minētajā nolīgumā nosaka praktisko kolēģijas funkcionēšanas kārtību un var noteikt uzdevumus, kurus uztic centrālā darījumu starpnieka reģistrācijas dalībvalsts kompetentajai iestādei vai citam kolēģijas loceklim.

15. pants **Kopīgais atzinums**

1. Tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kurā centrālais darījumu starpnieks ir reģistrēts, veic centrālā darījumu starpnieka riska novērtēšanu un iesniedz ziņojumu kolēģijai.
- Kolēģija vienojas par kopīgu atzinumu par minēto ziņojumu divos mēnešos pēc tā saņemšanas.
2. EVTI veicina kopīga atzinuma pieņemšanu saskaņā ar tās domstarpību novēršanas pilnvarām atbilstīgi Regulas .../... [EVTI Regulas] 11. pantam un tās vispārīgo koordinācijas funkciju atbilstīgi tās pašas regulas 16. pantam. Tai nav balsstiesību kolēģijas kopīgo atzinumu pieņemšanā.

16. pants **Atļaujas anulēšana**

1. Kompetentā iestāde anulē atļauju, ja ir kāds no šiem apstākļiem:
- a) centrālais darījumu starpnieks nav izmantojis atļauju 12 mēnešus, nepārprotami atsakās no atļaujas vai nav sniedzis pakalpojumus vai veicis darbību pēdējos sešus mēnešus;
  - b) centrālais darījumu starpnieks ir saņēmis atļauju, sniedzot nepatiesas ziņas, vai ar citiem nelikumīgiem līdzekļiem;
  - c) centrālais darījumu starpnieks vairs neatbilst nosacījumiem, ar kuriem atļauja piešķirta;
  - d) centrālais darījumu starpnieks ir smagi un sistemātiski pārkāpis šās regulas noteiktās prasības.

2. EVTI un jebkurš cits kolēģijas loceklis katrā laikā var pieprasīt, lai centrālā darījumu starpnieka reģistrācijas dalībvalsts kompetentā iestāde pārbauda, vai centrālais darījumu starpnieks joprojām atbilst nosacījumiem, ar kuriem atļauja piešķirta.
3. Kompetentā iestāde var atļauju anulēt tikai attiecībā uz atsevišķu pakalpojumu, darbību vai finanšu instrumentu.

17. pants

Pārskatīšana un izvērtēšana

Kompetentās iestādes vismaz vienreiz gadā pārskata centrālā darījumu starpnieka īstenotās vienošanās, stratēģiju, procesus un mehānismus saistībā ar atbilstību šai regulai un izvērtē tirgus, operacionālos un likviditātes riskus, kuriem centrālais darījumu starpnieks ir vai var tikt pakļauts.

Pārskatīšanā un izvērtēšanā aplūko centrālā darījumu starpnieka darbību apjomu, sistēmisko nozīmību, raksturu, apmērus un sarežģītību.

2. nodaļa

Centrālo darījumu starpnieku uzraudzība un pārzināšana

18. pants

Kompetentās iestādes

1. Katra dalībvalsts norīko kompetento iestādi, kas atbild par to pienākumu izpildi, kuri izriet no šās regulas attiecībā uz tās teritorijā reģistrēto centrālo darījumu starpnieku darbības atļaušanu, pārraudzību un pārzināšanu, un par to informē Komisiju un EVTI.

Ja dalībvalsts norīko vairāk par vienu kompetento iestādi, tā skaidri nosaka attiecīgās funkcijas un norīko vienu iestādi, kas atbild par sadarbības koordināciju un informācijas apmaiņu ar Komisiju, EVTI un citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm saskaņā ar 19.–22. pantu.

2. Dalībvalsts gādā, lai kompetentajām iestādēm būtu uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras, kas ir nepieciešamas to funkciju izpildei.
3. Katra dalībvalsts nodrošina, ka gadījumos, kad nav ievēroti šās regulas noteikumi, saskaņā ar valsts likumiem var tikt noteikti vai atbildīgajām fiziskajām vai juridiskajām personām piemēroti pienācīgi administratīvi pasākumi.

Šie pasākumi ir iedarbīgi, samērīgi un preventīvi.

4. EVTI publicē savā tīmekļa vietnē saskaņā ar 1. punktu norīkoto kompetento iestāžu sarakstu.

3. nodaļa

Sadarbība

19. pants

Iestāžu sadarbība

1. Kompetentās iestādes cieši sadarbojas savā starpā un ar EVTI.
2. Balstoties uz attiecīgā laikā pieejamo informāciju, kompetentās iestādes, pildot savus vispārējos pienākumus, pienācīgi apsver savu lēmumu iespējamo ietekmi uz finanšu sistēmas stabilitāti visās citās attiecīgajās dalībvalstīs, jo īpaši ārkārtas situācijās, kas minētas 22. pantā.

20. pants

Dienesta noslēpums

1. Pienākums ievērot dienesta noslēpumu attiecas uz visām personām, kas strādā vai ir strādājušas saskaņā ar 18. pantu norīkotajās kompetentajās iestādēs, EVTI, un revidentiem un ekspertiem, kuriem norādījumus dod kompetentās iestādes vai EVTI.

Konfidenciālu informāciju, ko tās var saņemt, pildot savus pienākumus, nevar izpaust nevienai personai vai iestādei, izņemot pārskata vai apkopojuma veidā tā, lai nevar identificēt atsevišķu centrālo darījumu starpnieku, darījumu reģistru vai kādu citu personu, izņemot gadījumus, uz kuriem attiecas krimināltiesības vai pārējie šīs direktīvas noteikumi.

2. Ja centrālais darījumu starpnieks ir atzīts par maksātnespējīgu vai obligāti likvidējamu, tad konfidenciālu informāciju, kas neattiecas uz trešām personām, var izpaust civillietās vai komerciālās lietās, ja tas vajadzīgs tiesvedībai.
3. Neskarot gadījumus, uz ko attiecas krimināltiesības, kompetentās iestādes, EVTI, struktūras vai fiziskas vai juridiskas personas, kas nav kompetentās iestādes un kas saņem konfidenciālu informāciju atbilstoši šai regulai, to var izmantot tikai, pildot savus pienākumus un funkcijas, attiecībā uz kompetentajām iestādēm, ievērojot šīs regulas darbības jomu, vai — attiecībā uz citām iestādēm, struktūrām vai fiziskām vai juridiskām personām — tam mērķim, kuram šī informācija tām sniegta, vai saistībā ar administratīvo tiesvedību vai tiesvedību, kas ir īpaši saistīta ar minēto funkciju veikšanu, vai abos gadījumos. Ja EVTI, kompetentā iestāde vai cita iestāde, struktūra vai persona, kas sniedz informāciju, piekrīt, tad kompetentā iestāde, kas saņem informāciju, var izmantot to citiem mērķiem.
4. Uz jebkādu konfidenciālu informāciju, kas saņemta, ar ko veikta apmaiņa vai kas nosūtīta atbilstīgi šai regulai, attiecas 1., 2. un 3. punktā noteiktie dienesta noslēpuma nosacījumi.

Tomēr šie nosacījumi nekavē EVTI, kompetentās iestādes un attiecīgās centrālās bankas apmainīties ar konfidenciālu informāciju vai to pārsūtīt saskaņā ar šo regulu un citiem tiesību aktiem, kas piemērojami ieguldījumu sabiedrībām, kredītiestādēm, pensijas fondiem, pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem ("PVKIU"), alternatīvu ieguldījumu fondu pārvaldniekiem ("AIFP"), apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas starpniekiem, apdrošināšanas sabiedrībām, regulētajiem tirgiem vai tirgu operatoriem vai

citādi ar tās kompetentās iestādes vai citas iestādes vai struktūras vai fiziskas vai juridiskas personas piekrišanu, kas informāciju sniegusi.

- 1., 2. un 3. punkts neliedz kompetentajām iestādēm saskaņā ar valsts tiesību aktiem apmainīties ar konfidenciālu informāciju vai nosūtīt konfidenciālu informāciju, kas nav saņemta no citas dalībvalsts kompetentās iestādes.

21. pants

Informācijas apmaiņa

1. Kompetentās iestādes sniedz EVTI un cita citai informāciju, kas vajadzīga to pienākumu izpildei saskaņā ar šo regulu.
2. Kompetentās iestādes un citas iestādes vai fiziskas vai juridiskas personas, kas saņem konfidenciālu informāciju, pildot savus pienākumus saskaņā ar šo regulu, to izmanto tikai savu pienākumu izpildē.
3. EVTI pārsūta kompetentajām iestādēm, kas atbild par centrālo darījumu starpnieku uzraudzību, konfidenciālu informāciju, kas attiecas uz to pienākumu izpildi. Kompetentās iestādes un citas attiecīgas iestādes nodod EVTI un citām kompetentajām iestādēm informāciju, kas tām nepieciešama šajā regulā noteikto pienākumu izpildei.
4. Kompetentās iestādes nodod informāciju ECBS centrālajām bankām, ja šāda informācija attiecas uz to pienākumu izpildi.

22. pants

Atļauju piešķiršana ārkārtas situācijās

Kompetentā iestāde vai kāda cita iestāde bez kavēšanās informē EVTI, kolēģiju un citas attiecīgās iestādes par katru ar centrālo darījumu starpnieku saistītu ārkārtas situāciju, ieskaitot pārmaiņas finanšu tirgos, kas var negatīvi ietekmēt tirgus likviditāti un finanšu sistēmas stabilitāti kādā no dalībvalstīm, kur ir reģistrēts centrālais darījumu starpnieks vai kāds no tā tīrvērtes dalībniekiem.

4. nodaļa

Attiecības ar trešām valstīm

23. pants

Trešās valstis

1. Trešā valstī reģistrēts centrālais darījumu starpnieks var sniegt tīrvērtes pakalpojumus Savienībā reģistrētām vienībām tikai tad, ja šo centrālo darījumu starpnieku atzīst EVTI.
2. EVTI atzīst trešas valsts centrālo darījumu starpnieku, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:
  - a) Komisija ir pieņēmusi lēmumu saskaņā 3. punktu;

- b) centrālais darījumu starpnieks ir saņēmis atļauju un tiek efektīvi uzraudzīts minētajā trešajā valstī;
  - c) ir noslēgtas 4. punktā paredzētās vienošanās par sadarbību.
3. Komisija var pieņemt lēmumu saskaņā ar 69. panta 2. punktā minēto procedūru, norādot, ka trešās valsts tiesiskā un uzraudzības sistēma nodrošina, ka šajā trešajā valstī atļauju saņēmušie centrālie darījumu starpnieki atbilst juridiski saistošām prasībām, kuras ir līdzvērtīgas no šīs regulas izrietošajām prasībām, un ka šiem centrālajiem darījumu starpniekiem šajā trešajā valstī pastāvīgi tiek piemērota efektīva uzraudzība un prasību izpilde.
4. EVTI noslēdz vienošanās par sadarbību ar attiecīgajām kompetentajām iestādēm trešās valstīs, kuru tiesiskā un uzraudzības sistēma saskaņā ar 3. punktu tiek atzīta par līdzvērtīgu šīs regulas prasībām. Šādas vienošanās nosaka vismaz:
- a) mehānismu informācijas apmaiņai starp EVTI un attiecīgo trešo valstu kompetentajām iestādēm;
  - b) uzraudzības darbību koordinēšanas procedūras.

IV sadaļa

Prasības centrālajiem darījumu starpniekiem

1. nodaļa

Organizatoriskās prasības

24. pants

Vispārīgie noteikumi

1. Katram ir centrālajam darījumu starpniekam ir noturīgi pārvaldības pasākumi, kas ietver skaidru organizatorisko struktūru, kurā ir precīzi definēts, pārredzams un konsekvents atbildības sadalījums, efektīvas procedūras esošo vai varbūtējo risku identificēšanai, pārvaldībai, uzraudzībai un ziņošanai un atbilstīgi iekšējās kontroles mehānismi, tostarp pareizas administratīvās un grāmatvedības procedūras.
2. Centrālais darījumu starpnieks pieņem politiku un procedūras, kas ir pietiekami efektīvas, lai nodrošinātu atbilstību šai regulai, ieskaitot tā vadītāju un darbinieku atbilstību visiem šīs regulas noteikumiem.
3. Centrālais darījumu starpnieks uztur un apkalpo organizatorisko struktūru, kas nodrošina tās pakalpojumu un darbību veikšanas nepārtrauktību un pareizu funkcionēšanu. Tas izmanto piemērotas un samērīgas sistēmas, resursus un procedūras.
4. Centrālais darījumu starpnieks skaidri nošķir riska pārvaldības un citu centrālā darījumu starpnieka darbību ziņošanas kārtību.

5. Centrālais darījumu starpnieks pieņem, īsteno un uztur atlīdzības politiku, kas sekmē stabilu un efektīvu riska pārvaldību un nerada stimulus vājināt riska standartus.
6. Centrālais darījumu starpnieks uztur informācijas tehnoloģijas sistēmas, kas ir adekvātas, lai tiktu galā ar pakalpojumu un veikto darbību sarežģītību, daudzveidību un tipu, lai nodrošinātu augstus drošības standartus un uzturētās informācijas neskartību un slepenumu.
7. Centrālais darījumu starpnieks savu pārvaldības kārtību un vadības noteikumus dara pieejamus atklātībai.
8. Centrālais darījumu starpnieks tiek pakļauts biežām un neatkarīgām revīzijām. Šo revīziju rezultātus paziņo valdei un dara zināmus kompetentajai iestādei.
9. Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt regulatīvus tehniskos standartus, kuros nosaka 1.–8. punktā minēto noteikumu un pārvaldības kārtības minimālo saturu.

Pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus pieņem saskaņā ar Regulas .../... [EVTI regulas] [7.–7.d] pantu.

Minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu EVTI iesniedz Komisijai līdz 2012. gada 30. jūnijam.

25. pants

Augstākā vadība un valde

1. Augstākajai vadībai ir jābūt pietiekami labai reputācijai un pieredzei, lai nodrošinātu stabilu un pārdomātu centrālā darījumu starpnieka vadību.
2. Centrālajam darījumu starpniekam ir valde, kurā vismaz viena trešdaļa locekļu, bet ne mazāk par diviem, ir neatkarīgi. Atlīdzība neatkarīgajiem un citiem valdes locekļiem, kas nav izpildlocekļi, nav saistīta ar centrālā darījumu starpnieka uzņēmējdarbības rezultātiem.

Valdes locekļiem, ieskaitot neatkarīgos locekļus, ir pietiekami laba reputācija un pietiekamas zināšanas par finanšu pakalpojumiem, riska pārvaldību un tūrvērtes pakalpojumiem.
3. Centrālais darījumu starpnieks skaidri nosaka valdes lomu un pienākumus un valdes sēžu protokolus dara pieejamus kompetentajai iestādei.

26. pants

Riska komiteja

1. Centrālais darījumu starpnieks izveido riska komiteju, kas sastāv no tā tūrvērtes dalībniekiem un neatkarīgiem valdes locekļiem. Riska komiteja var aicināt centrālā darījumu starpnieka darbiniekus piedalīties riska komitejas sēdēs bez balsstiesībām. Riska komitejas spriedumi ir neatkarīgi no centrālā darījumu starpnieka vadības tiešas ietekmes.
2. Centrālais darījumu starpnieks skaidri nosaka riska komitejas locekļu darba uzdevumu, pārvaldības kārtību, lai nodrošinātu tās neatkarību, darbības procedūras, pieņemšanas kritērijus un ievēlēšanas mehānismu. Pārvaldības kārtība ir pieejama atklātībā, un tajā ir vismaz

noteikts, ka riska komitejas priekšsēdētājs ir neatkarīgs valdes loceklis, tā tieši atbild valdes priekšā un rīko regulāras sanāksmes.

3. Riska komiteja konsultē valdi par pasākumiem, kas var iespaidot centrālā darījumu starpnieka riska pārvaldību, piemēram, bet ne tikai, būtiskas izmaiņas tā riska modelī, saistību neizpildes procedūras, kritēriji tīrvērtes dalībnieku akceptēšanai vai jaunu instrumentu šķiru tīrvērtē. Riska komitejas konsultācija nav vajadzīga centrālā darījumu starpnieka ikdienas darbībās un ārkārtas situācijās.
4. Neskarot kompetento iestāžu tiesības saņemt pienācīgu informāciju, uz riska komitejas locekļiem attiecas konfidencialitāte. Ja riska komitejas priekšsēdētājs konstatē, ka kādam no locekļiem kādā jautājumā ir faktiskis vai varbūtējs interešu konflikts, attiecīgajam loceklim nav atļauts balsot par šo jautājumu.
5. Centrālais darījumu starpnieks nekavējoties informē kompetento iestādi par katru lēmumu, kurā valde nolemj neievērot riska komitejas atzinumus.
6. Centrālais darījumu starpnieks ļauj tīrvērtes dalībnieku klientiem būt par riska komitejas locekļiem vai arī ievieš piemērotus konsultēšanās mehānismus, kas nodrošina, ka tiek pietiekami pārstāvētas tīrvērtes dalībnieku klientu intereses.

27. pants

Lietvedība

1. Centrālais darījumu starpnieks vismaz desmit gadus glabā visu uzskaiti par pakalpojumiem un darbību, lai kompetentajai iestādei būtu iespējams uzraudzīt atbilstību šās regulas prasībām.
2. Centrālais darījumu starpnieks vismaz desmit gadus pēc līguma izbeigšanas glabā visu informāciju par visiem līgumiem, ko tas apstrādājis. Šī informācija ļauj vismaz konstatēt darījuma sākotnējos noteikumus pirms tā tīrvērtes caur attiecīgo centrālo darījumu starpnieku.
3. 1. un 2. punktā minēto uzskaiti un informāciju un visu informāciju par pozīcijām līgumos, kuriem veikta tīrvērtē, centrālais darījumu starpnieks neatkarīgi no vietas, kur darījumi izpildīti, pēc pieprasījuma dara pieejamu kompetentajai iestādei un EVTI.
4. Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt regulatīvus tehniskos standartus, kuros nosaka 1. un 2. punktā minētās uzglabājamās uzskaites un informācijas datus.

Pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus pieņem saskaņā ar Regulas .../... [EVTI regulas] [7.–7.d] pantu.

Minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu EVTI iesniedz Komisijai līdz 2012. gada 30. jūnijam.

5. Lai nodrošinātu vienotus 1. un 2. punkta piemērošanas nosacījumus, Komisijai tiek dotas pilnvaras noteikt uzglabājamās uzskaites un informācijas formātu.

Pirmajā daļā minētos tehniskos īstenošanas standartus pieņem saskaņā ar Regulas .../... [EVTI regulas] [7.e pantu].

Minēto tehnisko īstenošanas standartu projektu EVTI iesniedz Komisijai līdz 2012. gada 30. jūnijam.

28. pants

Akcionāri un dalībnieki ar būtisku līdzdalību

1. Kompetentā iestāde nedod centrālajam darījumam starpniekam darbības atļauju, kamēr nav noskaidrojusi to tiešo vai netiešo akcionāru vai biedru, fizisko vai juridisko personu identitāti, kuriem ir būtiska līdzdalība, un šās līdzdalības apjomu.
2. Kompetentā iestāde atsaka centrālajam darījumam starpniekam atļauju, ja nav pārliecināta par to akcionāru vai biedru piemērotību, kuriem ir būtiska līdzdalība centrālajā darījumam starpniekā, ņemot vērā vajadzību nodrošināt stabilu un pārdomātu centrālā darījumu starpnieka pārvaldību.
3. Ja centrālajam darījumam starpniekam ir cieša saistība ar citām fiziskām vai juridiskām personām, kompetentā iestāde piešķir atļauju tikai tad, ja šī saistība kompetentajai iestādei netraucē efektīvi īstenot uzraudzības funkciju.
4. Ja 1. punktā minētajām personām ir ietekme, kas varētu kaitēt stabilai un pārdomātai centrālā darījumu starpnieka pārvaldībai, kompetentā iestāde veic piemērotus pasākumus, lai tādu stāvokli izbeigtu.
5. Kompetentā iestāde atsaka atļauju, ja trešās valsts administratīvie un normatīvie akti, kas attiecas uz vienu vai vairākām fiziskām vai juridiskām personām, ar kurām centrālajam darījumam starpniekam ir cieša saistība, vai grūtības šo aktu izpildē traucē efektīvi īstenot kompetentās iestādes uzraudzības funkcijas.

29. pants

Informācija kompetentajām iestādēm

1. Centrālais darījumu starpnieks paziņo kompetentajai iestādei par visām izmaiņām tā pārvaldībā un piegādā kompetentajai iestādei visu informāciju, kas tai nepieciešama, lai novērtētu, vai valdes locekļiem ir pietiekami laba reputācija un pietiekama pieredze.

Ja valdes locekļa rīcība varētu kaitēt stabilai un pārdomātai centrālā darījumu starpnieka pārvaldībai, kompetentā iestāde veic piemērotus pasākumus, ieskaitot šā locekļa izslēgšanu no valdes.
2. Jebkura fiziska vai juridiska persona vai šādas personas, kuras rīkojas saskaņoti (turpmāk „potenciālais līdzdalības ieguvējs”), pieņemot lēmumu tieši vai netieši iegūt būtisku līdzdalību kādā centrālajā darījumam starpniekā vai arī tieši vai netieši turpināt palielināt šādu būtisku līdzdalību tiktāl, ka tām piederošā balsstiesību vai kapitāla daļa sasniegtu vai pārsniegtu 10 %, 20 %, 30 % vai 50 % vai centrālais darījumu starpnieks kļūtu par to meitasuzņēmumu (turpmāk „plānotā līdzdalības iegūšana”), kompetentajām iestādēm vispirms rakstveidā paziņo to, kurā centrālajā darījumam starpniekā tās vēlas iegūt vai palielināt būtisku līdzdalību, norādot plānotās līdzdalības apmēru un 30. panta 4. punktā norādīto būtisko informāciju.

Jebkura fiziska vai juridiska persona, kas pieņēmusi lēmumu tieši vai netieši atsavināt būtisku līdzdalību centrālajā darījumā starpniekā, vispirms rakstveidā paziņo par to kompetentajām iestādēm, norādot tām savas plānotās līdzdalības apmēru. Šāda persona paziņo kompetentajai iestādei arī par to, vai tā pieņēmusi lēmumu samazināt savu būtisko līdzdalību tā, ka tās īpašumā esošo balsstiesību vai kapitāla daļa samazinātos zem 10 %, 20 %, 30 % vai 50 % vai tā, ka centrālais darījumu starpnieks vairs nebūtu tās meitasuzņēmums.

Kompetentās iestādes nekavējoties un jebkurā gadījumā divu darba dienu laikā pēc paziņojuma saņemšanas, kā minēts 2. punktā, kā arī pēc 3. punktā minētās informācijas saņemšanas rakstveidā apstiprina saņemšanu potenciālajam līdzdalības ieguvējam vai atsavinātājam.

Pēc rakstveida apstiprinājuma datuma, kas apliecina, ka ir saņemts gan paziņojums, gan visi dokumenti, kurus pieprasīts šim paziņojumam pievienot, pamatojoties uz 30. panta 4. punktā minēto sarakstu, kompetento iestāžu rīcībā ir ne vairāk kā sešdesmit darba dienas (turpmāk „vērtēšanas periods”), lai veiktu 30. panta 1. punktā paredzēto vērtēšanu (turpmāk „vērtēšana”).

Apstiprinot saņemšanu, kompetentā iestāde potenciālajam līdzdalības ieguvējam vai atsavinātājam dara zināmu vērtēšanas perioda beigu datumu.

3. Vērtēšanas perioda laikā, bet ne pēc vērtēšanas perioda piecdesmitās darba dienas, kompetentā iestāde vajadzības gadījumā var pieprasīt papildu informāciju, kas vajadzīga, lai pabeigtu novērtējumu. Šo pieprasījumu veic rakstveidā, konkrēti norādot, kāda papildu informācija ir vajadzīga.

No dienas, kad kompetentā iestāde pieprasa informāciju, līdz potenciālā līdzdalības ieguvēja atbildes saņemšanas dienai vērtēšanas periods tiek pārtraukts. Pārtraukums nedrīkst pārsniegt divdesmit darba dienas. Kompetentā iestāde ir tiesīga atkārtoti pieprasīt papildu vai precīzāku informāciju, taču šā iemesla dēļ vērtēšanas periodu nedrīkst pārtraukt.

4. Kompetentā iestāde drīkst pagarināt 3. punkta otrajā daļā minēto pārtraukumu līdz trīsdesmit darba dienām, ja potenciālais līdzdalības ieguvējs vai atsavinātājs:
  - a) vai nu atrodas, vai tiek regulēts ārpus Savienības;
  - b) vai ir fiziska vai juridiska persona, kura nav pakļauta uzraudzībai saskaņā ar šo regulu vai Direktīvām 73/239/EEK, 85/611/EEK, 92/49/EEK, 2002/83/EK, 2003/41/EK, 2004/39/EK, 2005/68/EK, 2006/48/EK, 2009/65/EK vai 2010/.../ES (AIFP).

5. Ja kompetentā iestāde pēc novērtējuma pabeigšanas nolemj iebilst pret plānoto līdzdalības iegūšanu, tā divu darba dienu laikā, nepārsniedzot vērtēšanas periodu, rakstveidā informē potenciālo līdzdalības ieguvēju un dara zināmu minētā lēmuma pamatojumu. Ja to paredz attiecīgās valsts tiesību akti, pēc potenciālā līdzdalības ieguvēja lūguma var publicēt attiecīgu atklātu paziņojumu par lēmuma pamatojumu. Tomēr dalībvalstis var ļaut kompetentajai iestādei nākt klajā ar šādu paziņojumu arī tad, ja potenciālais līdzdalības ieguvējs to nav pieprasījis.

6. Ja kompetentā iestāde vērtēšanas perioda laikā rakstveidā neiebilst pret plānoto līdzdalības iegūšanu, tad to uzskata par apstiprinātu.

7. Kompetentā iestāde var noteikt maksimālo termiņu, kurā jāpabeidz plānotā līdzdalības iegūšana, un vajadzības gadījumā to var pagarināt.
8. Attiecībā uz paziņojumu sniegšanu kompetentajām iestādēm un šo iestāžu izsniegtām atļaujām balsstiesību vai kapitāla tiešai vai netiešai iegūšanai dalībvalstis nepiemēro stingrākas prasības, nekā noteikts šajā regulā.

30. pants **Vērtēšana**

1. Izvērtējot 29. panta 2. punktā paredzēto paziņojumu un 29. panta 3. punktā minēto informāciju, kompetentā iestāde novērtē potenciālā līdzdalības ieguvēja stabilitāti un plānotās līdzdalības iegūšanas finansiālo pamatotību, lai nodrošinātu centrālā darījumu starpnieka, kurā plānots iegūt līdzdalību, stabilu un pārdomātu pārvaldību un novērtē potenciālā līdzdalības ieguvēja iespējamo ietekmi uz centrālo darījumu starpnieku pēc šādiem kritērijiem:
  - a) potenciālā līdzdalības ieguvēja reputācija un finansiālā stabilitāte;
  - b) personas, kas plānotās līdzdalības iegūšanas rezultātā vadīs centrālā darījumu starpnieka darbību, reputācija un pieredze;
  - c) vai centrālais darījumu starpnieks spēs izpildīt un arī turpmāk pildīs šajā regulā izklāstītos noteikumus;
  - d) vai nav pamata domāt, ka saistībā ar plānoto līdzdalības iegūšanu ir veikta nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana un terorisma finansēšana vai ir mēģināts izdarīt tādas darbības Direktīvas 2005/60/EK³⁶ 1. panta nozīmē, vai ka plānotā līdzdalības iegūšana varētu palielināt šādu risku.

Novērtējot potenciālā līdzdalības ieguvēja finansiālo stabilitāti, kompetentā iestāde īpašu vērību piegiež notiekošajam un paredzētajam uzņēmējdarbības veidam centrālajā darījumu starpniekā, kurā tiek ierosināta pārņemšana.

Novērtējot spēju panākt atbilstību šai regulai, kompetentā iestāde īpašu vērību piegiež tam, vai koncernam, par kura sastāvdaļu tas kļūs, ir struktūra, kas ļauj veikt efektīvu uzraudzību, efektīvi apmainīties ar informāciju starp kompetentajām iestādēm un noteikt uzdevumu sadalījumu pa kompetentajām iestādēm.

2. Kompetentās iestādes var iebilst pret plānoto līdzdalības iegūšanu tikai tad, ja tām ir pamatots iemesls tā rīkoties tāpēc, ka nav izpildīti 1. punktā norādītie kritēriji, vai ja potenciālā līdzdalības ieguvēja iesniegtā informācija ir nepilnīga.
3. Dalībvalstis nenosaka nekādus priekšnoteikumus attiecībā uz iegūstamo līdzdalības līmeni un neļauj attiecīgās valsts kompetentajām iestādēm izvērtēt plānoto līdzdalības iegūšanu saistībā ar tirgus ekonomiskajām vajadzībām.

---

³⁶ OV L 309, 25.11.2005., 15. lpp.

4. Dalībvalstis dara zināmu atklātībai sarakstu ar informāciju, kas vajadzīga novērtējuma veikšanai un kas kompetentajām iestādēm ir jāsaņem, kad tām iesniedz 29. panta 2. punktā minēto paziņojumu. Prasītā informācija ir samērīga un atbilst potenciālā līdzdalības ieguvēja un plānotās līdzdalības iegūšanas veidam. Dalībvalstis nepieprasa informāciju, kas nav būtiska piesardzīga novērtējuma veikšanai.
5. Neatkarīgi no 29. panta 2., 3. un 4. punkta, ja kompetentajai iestādei ir paziņots par diviem vai vairākiem priekšlikumiem iegūt vai palielināt būtisku līdzdalību vienā un tajā pašā centrālajā darījumā starpniekā, tad kompetentā iestāde visu potenciālo līdzdalības ieguvēju priekšlikumus izskata nediskriminējot.
6. Veicot novērtēšanu, attiecīgās kompetentās iestādes strādā, savstarpēji pilnībā konsultējoties, ja potenciālais līdzdalības ieguvējs ir viens no šiem:
  - a) citā dalībvalstī atļauju saņēmusi kredītiestāde, dzīvības apdrošināšanas sabiedrība, apdrošināšanas sabiedrība, pārapirošināšanas uzņēmums, ieguldījumu sabiedrība, tirgus dalībnieks, vērtspapīru norēķinu sistēmas dalībnieks, PVKIU pārvaldības sabiedrība vai AIFP;
  - b) citā dalībvalstī atļauju saņēmušas kredītiestādes, dzīvības apdrošināšanas sabiedrības, apdrošināšanas sabiedrības, pārapirošināšanas uzņēmuma, ieguldījumu sabiedrības, tirgus dalībnieka, vērtspapīru norēķinu sistēmas dalībnieka, PVKIU pārvaldības sabiedrības vai AIFP mātesuzņēmums;
  - c) fiziska vai juridiska persona, kuras kontrolē ir citā dalībvalstī atļauju saņēmusi kredītiestāde, dzīvības apdrošināšanas sabiedrība, apdrošināšanas sabiedrība, pārapirošināšanas uzņēmums, ieguldījumu sabiedrība, tirgus dalībnieks, vērtspapīru norēķinu sistēmas dalībnieks, PVKIU pārvaldības sabiedrība vai AIFP.
7. Kompetentās iestādes bez nepamatotas kavēšanās sniedz cita citai jebkuru informāciju, kas ir būtiska vai noderīga novērtēšanai. Kompetentās iestādes cita citai pēc pieprasījuma nodod visu attiecīgo informāciju un — pēc savas ierosmes — visu būtisko informāciju. Kompetentā iestāde, kas izsniegusi atļauju centrālajam darījumam starpniekam, kurā plānots iegūt līdzdalību, savā lēmumā norāda ikvienu par potenciālo līdzdalības ieguvēju atbildīgās kompetentās iestādes pausto viedokli vai atrunu.

31. pants

Interesu konflikti

1. Centrālais darījumu starpnieks uztur spēkā un īsteno efektīvus rakstveida organizatoriskos un administratīvos noteikumus, lai atklātu un novērstu potenciālus interešu konfliktus starp sevi, ieskaitot tā vadītājus, darbiniekus vai jebkuru personu, kas tieši vai netieši ar viņiem saistīta kontroles vai ciešas saistības dēļ, un tā tīrvērtes dalībniekiem vai to klientiem vai starp tiem. Tas uztur spēkā un īsteno risinājumu procedūras gadījumiem, kad rodas varbūtēji interešu konflikti.
2. Ja centrālā darījumu starpnieka organizatoriskie vai administratīvie noteikumi par interešu konflikta pārvaldību nav pietiekami, lai ticami nodrošinātu, ka tiks novērsts risks nodarīt kaitējumu tīrvērtes dalībnieka vai klienta interesēm, tas nepārprotami atklāj interešu konfliktu

vispārējo raksturu vai avotus tīrvērtes dalībniekam pirms jaunu darījumu pieņemšanas no šā tīrvērtes dalībnieka. Ja klients centrālajam darījumu starpniekam nav pazīstams, centrālais darījumu starpnieks informē tīrvērtes dalībnieku, par kura klientu ir runa.

3. Ja centrālais darījumu starpnieks ir mātesuzņēmums vai meitasuzņēmums, rakstveida noteikumos jāņem vērā visi apstākļi, kas centrālajam darījumu starpniekam ir zināmi vai būtu jāzina, kuri var izraisīt interešu konfliktu, kas ceļas tādu citu uzņēmumu struktūras un darbības veidu dēļ, ar kuriem tas ir mātesuzņēmuma vai meitasuzņēmuma attiecībās.
4. Rakstveida noteikumos, kas ieviesti saskaņā ar 1. punktu, ir:
  - a) apstākļi, kas veido vai var izraisīt interešu konfliktu, kura dēļ ir būtisks risks nodarīt kaitējumu viena vai vairāku tīrvērtes dalībnieku vai klientu interesēm;
  - b) procedūras, kas jāievēro, un pasākumi, kas jāveic, lai likvidētu šādus konfliktus.
5. Centrālais darījumu starpnieks dara visu praktiski iespējamo, lai novērstu tā sistēmās uzturētās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu, un novērš minētās informācijas izmantošanu citādā uzņēmējdarbībā. Viena centrālā darījumu starpnieka reģistrēto komerciāli jutīgo informāciju komerciālām vajadzībām neizmanto citas fiziskas vai juridiskas personas, kas ar centrālo darījumu starpnieku ir mātesuzņēmuma vai meitasuzņēmuma attiecībās.

32. pants

Darbības nepārtrauktība

1. Centrālais darījumu starpnieks iedibina, īsteno un iztur piemērotu uzņēmējdarbības nepārtrauktības politiku un negadījuma seku novēršanas plānu ar mērķi nodrošināt tā funkciju saglabāšanos, darbību laicīgu atjaunošanu un centrālā darījumu starpnieka pienākumu izpildi. Šāds plāns vismaz atļauj atjaunot visus darījumus kopš pārtraukšanas brīža, lai centrālais darījumu starpnieks varētu turpināt droši darboties un pabeigt norēķinus paredzētajā datumā.
2. Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt regulatīvus tehniskos standartus, kuros nosaka uzņēmējdarbības nepārtrauktības plāna minimālo saturu un minimālo pakalpojumu līmeni, kas jāgarantē negadījuma seku novēršanas plānam.

Pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus pieņem saskaņā ar Regulas .../... [EVTI regulas] [7.–7.d] pantu.

Minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu EVTI iesniedz Komisijai līdz 2012. gada 30. jūnijam.

33. pants

Ārpakalpojumi

1. Ja centrālais darījumu starpnieks nodod ārpakalpojumiem operatīvās funkcijas, pakalpojumus vai darbības, tas paliek pilnīgi atbildīgs par visu savu pienākumu izpildi atbilstīgi šai regulai un visu laiku izpilda šādus nosacījumus:
  - a) ārpakalpojumu rezultātā nerodas atbildības deleģējums;

- b) nemainās centrālā darījumu starpnieka attiecības un pienākumi pret tā tīrvērtes dalībniekiem un — attiecīgā gadījumā — to klientiem;
  - c) faktiski nemainās centrālā darījumu starpnieka darbības atļaujas nosacījumi;
  - d) ārpakalpojumi nav par šķērslī uzraudzības un pārzināšanas funkciju īstenošanai;
  - e) ārpakalpojumu rezultātā netiek zaudētas nepieciešamās risku pārvaldības sistēmas un vadības līdzekļi;
  - f) centrālais darījumu starpnieks saglabā speciālās zināšanas, kas vajadzīgas, lai novērtētu pakalpojumu sniedzēja sniegto pakalpojumu kvalitāti un organizatorisko un kapitāla pietiekamību un efektīvi pārraudzītu ārpakalpojumiem nodotās funkcijas un pārvaldītu ar ārpakalpojumiem saistītos riskus, un tam pastāvīgi jāuzrauga minētās funkcijas un jāpārvalda minētie riski;
  - g) centrālajam darījumu starpniekam ir tieša piekļuve attiecīgajai informācijai par ārpakalpojumiem nodotajām funkcijām;
  - h) pakalpojumu sniedzējs sadarbojas ar kompetento iestādi saistībā ar ārpakalpojumu darbībām;
  - i) pakalpojumu sniedzējs aizsargā komerciāli jutīgu un konfidenciālu informāciju, kas attiecas uz centrālo darījumu starpnieku un tā tīrvērtes dalībniekiem un klientiem.
2. Kompetentā iestāde liek centrālajam darījumu starpniekam rakstveida līgumā skaidri sadalīt un izklāstīt savus un pakalpojumu sniedzēja tiesības un pienākumus.
3. Centrālais darījumu starpnieks pēc pieprasījuma ļauj piekļūt visai informācijai, kas ļauj kompetentajai iestādei novērtēt ārpakalpojumu darbību izpildes atbilstību šās regulas prasībām.

2. nodaļa

Uzņēmējdarbības ētikas normas

34. pants

Vispārīgie noteikumi

1. Sniedzot pakalpojumus saviem tīrvērtes dalībniekiem un — attiecīgā gadījumā — to klientiem, centrālais darījumu starpnieks rīkojas godīgi un profesionāli, maksimāli ievērojot tīrvērtes dalībnieku un klientu intereses un pārdomātu riska pārvaldību.
2. Centrālajam darījumu starpniekam ir pārredzami noteikumi par sūdzību izskatīšanu.

35. pants
Prasības dalībai

1. Centrālais darījumu starpnieks nosaka pieņemamo tīrvērtes dalībnieku kategorijas un pieņemšanas kritērijus. Kritēriji ir nediskriminējoši, pārredzami un objektīvi, lai nodrošinātu taisnīgu un atklātu piekļuvi centrālajam darījumu starpniekam, un nodrošina, ka tīrvērtes dalībniekiem ir pietiekami finanšu resursi un operatīvās jaudas, lai izpildītu pienākumus, ko uzliek dalība centrālajā darījumu starpniekā. Kritēriji, kas ierobežo piekļuvi, ir pieļaujami tādā mērā, cik to mērķis ir kontrolēt centrālā darījumu starpnieka risku.
2. Centrālais darījumu starpnieks nodrošina, ka pastāvīgi tiek ievērota 1. punktā minēto kritēriju piemērošana, un tam ir iespējams laikus piekļūt informācijai, kas attiecas uz novērtēšanu. Vismaz vienreiz gadā centrālais darījumu starpnieks veic vispārēju pārbaudi par tā tīrvērtes dalībnieku atbilstību šā panta noteikumiem.
3. Tīrvērtes dalībniekiem, kuru darījumiem tiek veikta tīrvērtē to klientu uzdevumā, ir šās darbības izpildei nepieciešamie papildu finanšu resursi un operatīvā jauda. Tīrvērtes dalībnieki pēc pieprasījuma informē centrālo darījumu starpnieku par kritērijiem un kārtību, ko tie pieņem, lai ļautu to klientiem piekļūt centrālā darījumu starpnieka pakalpojumiem.
4. Centrālajam darījumu starpniekam ir objektīvas un pārredzamas procedūras, lai varētu tikt atstādināti un organizēti izstāties tīrvērtes dalībnieki, kas vairs neizpilda 1. punktā minētos kritērijus.
5. Tīrvērtes dalībniekiem, kuri atbilst 1. punktā minētajiem kritērijiem, centrālais darījumu starpnieks drīkst liegt piekļuvi tikai gadījumos, kad tam ir pietiekams rakstveida attaisnojums, balstoties uz vispārēju riska analīzi.
6. Centrālais darījumu starpnieks var uzlikt tīrvērtes dalībniekiem īpašus papildu pienākumus, piemēram, bet ne tikai, piedalīšanos tīrvērtes dalībnieka, kurš nepilda saistības, pozīcijas izsolēs. Tādi papildu pienākumi ir samērā ar tīrvērtes dalībnieka radīto risku un neierobežo dalību ar atsevišķu kategoriju tīrvērtes dalībniekiem.

36. pants
Pārredzamība

1. Centrālais darījumu starpnieks publisko ar sniedzamajiem pakalpojumiem saistītās cenas un maksu. Tas atsevišķi publisko atsevišķu sniegto pakalpojumu un funkciju cenas un maksu, ieskaitot atlaides un rabatuzus un nosacījumus, ar kuriem var iegūt minētos samazinājumus. Tas ļauj saviem tīrvērtes dalībniekiem un — attiecīgā gadījumā — to klientiem atsevišķi piekļūt konkrētiem pakalpojumiem.
2. Centrālais darījumu starpnieks izpauž tīrvērtes dalībniekiem un klientiem riskus, kas saistīti ar sniedzamajiem pakalpojumiem.
3. Centrālais darījumu starpnieks publisko cenu informāciju, ko izmanto, lai aprēķinātu dienas noslēguma riska pozīcijas tā tīrvērtes dalībniekiem un darījumu, kam veikta tīrvērtē, apjomus katrai instrumentu šķirai.

37. pants

Nošķiršana un pārnesamība

1. Centrālais darījumu starpnieks kārtu uzskaiti un kontus, kas tam ļauj katrā laikā bez kavēšanās identificēt un nošķirt viena tīrvērtes dalībnieka aktīvus un pozīcijas no jebkura cita tīrvērtes dalībnieka aktīviem un pozīcijām un no saviem aktīviem.
2. Centrālais darījumu starpnieks pieprasa, lai norēķinos ar centrālo darījumu starpnieku katrs tīrvērtes dalībnieks atdalītu un nošķirtu minētā tīrvērtes dalībnieka aktīvus un pozīcijas no savu klientu aktīviem un pozīcijām. Centrālais darījumu starpnieks ļauj, lai klientiem ir detalizētāka to aktīvu un pozīciju nošķiršana. Centrālais darījumu starpnieks publisko riskus un izmaksas, kas saistītas ar atšķirīgiem nošķiruma līmeņiem.
3. Atkarā no klienta izraudzītā nošķiruma līmeņa centrālais darījumu starpnieks nodrošina, ka tas spēj pēc pieprasījuma, kas izteikts iepriekš noteikta izraisīša notikuma gadījumā, bez tīrvērtes dalībnieka piekrišanas iepriekš noteiktā pārvešanas periodā pārvest savus aktīvus un pozīcijas citam tīrvērtes dalībniekam. Otram tīrvērtes dalībniekam ir pienākumi tikai tad, ja tas iepriekš ir stājies attiecīgās līgumattiecībās.
4. Ja vien klientu neapdraud tā tīrvērtes dalībnieka, caur kuru tam ir piekļuve centrālajam darījumu starpniekam, vai citu klientu saistību neizpilde, piemēro Direktīvas 2006/48/EK III pielikuma 2. daļas 6. punktu.
5. 1.–4. punktā izklāstītajām prasībām ir priekšroka, salīdzinot ar pretrunā esošiem dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu noteikumiem, kas liedz pusēm tās izpildīt.

3. nodaļa

Uzraudzības prasības

38. pants

Riska pozīciju pārvaldība

Centrālais darījumu starpnieks aptuveni reālajā laikā mēra un novērtē savu likviditāti un kredītriskus ar katru tīrvērtes dalībnieku un attiecīgā gadījumā ar citu centrālo darījumu starpnieku, ar kuru tas noslēdzis vienošanos par sadarbību. Centrālajam darījumu starpniekam laikus un nediskriminējot ir pieejami attiecīgie cenu noteikšanas avoti, lai efektīvāk novērtētu savas riska pozīcijas.

39. pants

Maržu prasības

1. Lai ierobežotu savu kredītrisku, centrālais darījumu starpnieks nosaka, pieprasa un iekasē maržas, no tā tīrvērtes dalībniekiem un attiecīgā gadījumā arī no tiem centrālajiem darījumu starpniekiem, kuri noslēguši vienošanos par sadarbību. Šādas maržas ir pietiekamas, lai nodrošinātos pret potenciālo risku, kas pēc centrālā darījumu starpnieka novērtējuma ir sagaidāms līdz attiecīgo pozīciju likvidācijai. Šīs maržas ir pietiekamas, lai segtu zaudējumus, kas rodas no vismaz 99 % riska darījumu attiecīgā laika posmā, un tās nodrošina, ka centrālais darījumu starpnieks pilnībā nodrošina (sedz) savus riska darījumus ar visiem tā tīrvērtes

dalībniekiem, un attiecīgā gadījumā ar tiem centrālajiem darījumu starpniekiem, kuri slēdz vienošanos par sadarbību, vismaz reizi dienā.

2. Centrālais darījumu starpnieks pieņem modeļus un parametrus, nosakot tā maržas prasības, kas ietver to produktu riska rādītājus (īpašības), kuriem veikta tīrvērtē, un ņem vērā intervālu starp maržas iekasēšanu, tirgus likviditāti un iespējamām izmaiņām darījuma veikšanas laikā. Modeļus un parametrus apstiprina kompetentā iestāde, ievērojot kopīgo kolēģijas atzinumu, kas minēts 15. pantā.
3. Centrālais darījumu starpnieks pieprasa un iekasē maržas dienas laikā, vismaz tad, kad tiek pārķaptas iepriekš noteiktās robežas (sliiekšņi).
4. Centrālais darījumu starpnieks nošķir katra tīrvērtes dalībnieka maržas, un attiecīgā gadījumā to centrālo darījumu starpnieku maržas, kuri noslēguši vienošanos par sadarbību, un nodrošina to maržu aizsardzību, kas izvietotas citu tīrvērtes dalībnieku, to iestāžu, kurās veikts noguldījums, vai paša centrālā darījumu starpnieka saistību neizpildes gadījumam, kā arī nodrošina pret jebkuru citu centrālā darījumu starpnieka iespējamo zaudējumu.
5. Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt regulatīvos tehniskos standartus, kas jāņem vērā dažādām finanšu instrumentu grupām un kas nosaka attiecīgo procentuālo daļu un laika posmu, kā minēts 1. punktā.

Pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus pieņem saskaņā ar Regulas .../... [EVTI regulas] [7.–7.d] pantu.

EVTI, konsultējoties ar EBI, iesniedz Komisijai minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu līdz 2012. gada 30. jūnijam.

40. pants

Fonds saistību neizpildes gadījumiem

1. Centrālais darījumu starpnieks uztur fondu saistību neizpildes gadījumiem, lai segtu zaudējumus, kas rodas saistību neizpildes gadījumā, tostarp uzsākot viena vai vairāku tīrvērtes dalībnieku maksātnespējas procesu.
2. Centrālais darījumu starpnieks nosaka minimālos ieguldījumus fondā saistību neizpildes gadījumiem un kritērijus, lai aprēķinātu katra tīrvērtes dalībnieka ieguldījumu apjomu. Ieguldījumi ir proporcionāli atbilstoši katra tīrvērtes dalībnieka riska darījumiem, lai nodrošinātu to, ka ieguldījumi fondā saistību neizpildes gadījumiem vismaz ļautu centrālajam darījumu starpniekam izturēt tā tīrvērtes dalībnieka, ar ko tam ir lielākais riska darījums, vai arī otrā un trešā lielākā riska darījuma tīrvērtes dalībnieka saistību neizpildes sekas, ja to veikto riska darījumu apjoms ir lielāks.
3. Centrālais darījumu starpnieks var izveidot vairāk nekā vienu fondu saistību neizpildes gadījumiem dažādām finanšu instrumentu šķirām, kam tas veic tīrvērti.

41. pants
Citāda riska kontroles

1. Papildus kapitālam, kas noteikts 12. pantā, centrālais darījumu starpnieks uztur pietiekamu pieejamo finanšu resursu apjomu, lai segtu iespējamus zaudējumus, kas pārsniedz to apjomu, ko sedz, izmantojot maržas un fonda saistību neizpildes gadījumiem resursus. Šādi resursi var ietvert citu tīrvērtes dalībnieku vai citu pušu izveidotu tīrvērtes fondu, zaudējumu sadales nolīgumus, apdrošināšanas nolīgumus, centrālā darījumu starpnieka pašu kapitālu, mātesuzņēmuma garantijas vai līdzīgas rezerves. Šādi resursi ir brīvi pieejami centrālajam darījumu starpniekam un tos nevar izmantot, lai segtu pamatdarbības zaudējumus.
2. Centrālais darījumu starpnieks izstrādā scenārijus ārkārtējiem, taču iespējamiem tirgus apstākļiem, kas ietver visnepastāvīgākos periodus, ko piedzīvojuši tie tirgi, kam centrālais darījumu starpnieks sniedz pakalpojumus. Fonds saistību neizpildes gadījumiem, kas minēts 40. pantā, un citi finanšu resursi, kas minēti 1. punktā, vienmēr dod iespēju centrālajam darījumu starpniekam izturēt to divu tīrvērtes dalībnieku, ar ko tam ir lielākās riska pozīcijas, saistību neizpildes sekas, kā arī dod iespēju centrālajam darījumu starpniekam izturēt sekas, ko rada pēkšņa finanšu resursu pārdošana un strauja tirgus likviditātes pazemināšanās.
3. Centrālais darījumu starpnieks iegūst nepieciešamās kredītlīnijas vai līdzīgas vienošanās, lai apmierinātu tā likviditātes vajadzības gadījumā, ja tā rīcībā esošie finanšu resursi nav nekavējoties pieejami. Katrs tīrvērtes dalībnieks, tā mātesuzņēmums vai meitasuzņēmums nedrīkst sniegt vairāk kā 25 % no kredītlīnijām, kas nepieciešamas centrālajam darījumu starpniekam.
4. Centrālais darījumu starpnieks var pieprasīt tiem tīrvērtes dalībniekiem, kuri nav saistību nepildītāji, sniegt papildu līdzekļus, ja cits tīrvērtes dalībnieks nepilda savas saistības. Centrālā darījumu starpnieka tīrvērtes dalībnieku riska pozīcijas attiecībā uz centrālo darījumu starpnieku ir ierobežotas.
5. Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt regulatīvos tehniskos standartus, nosakot 2. punktā minētos ārkārtējos apstākļus, kuru sekas jāiztur centrālajam darījumu starpniekam.

Pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus pieņem saskaņā ar Regulas .../... [EVTI regulas] [7.–7.d] pantu.

EVTI, konsultējoties ar EBI, iesniedz Komisijai minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu līdz 2012. gada 30. jūnijam.

42. pants
Saistību neizpildes „ūdenskritums”

1. Pirms citu finanšu resursu izmantošanas zaudējumu segšanai centrālais darījumu starpnieks izmanto saistības nepildījušā tīrvērtes dalībnieka maržas.
2. Ja saistības nepildījušā tīrvērtes dalībnieka maržas nav pietiekamas, lai segtu centrālā darījumu starpnieka zaudējumus, tas zaudējumu segšanai izmanto saistības nepildījušā tīrvērtes dalībnieka ieguldījumus fondā saistību neizpildes gadījumiem.

3. Centrālais darījumu starpnieks izmanto saistības pildījušo tīrvērtes dalībnieku ieguldījumus fondā saistību neizpildes gadījumiem, kā arī citus to ieguldījumus tikai pēc tam, kad izmantoti visi saistības nepildījušā tīrvērtes dalībnieka ieguldījumi un attiecīgā gadījumā centrālā darījumu starpnieka pašu kapitāls, kas minēts 41. panta 1. punktā.
4. Centrālajam darījumu starpniekam nav atļauts izmantot saistības izpildījušu tīrvērtes dalībnieku maržas, lai segtu zaudējumus, kas radušies cita tīrvērtes dalībnieka saistību neizpildes dēļ.

43. pants

Nodrošinājuma prasības

1. Lai nodrošinātu centrālā darījumu starpnieka riska pozīcijas ar tā tīrvērtes dalībniekiem, tas pieņem vienīgi augsti likvīdu nodrošinājumu, ar kuru saistīts minimāls kredītrisks un tirgus risks. Tas piemēro atbilstošus diskontus aktīvu vērtībām, kas var samazināt to vērtību laikposmā no pēdējās pārvērtēšanas līdz tam brīdim, kad tās var pamatoti uzskatīt par likvidējamām. Tas ņem vērā likviditātes risku, ko rada tirgus dalībnieka saistību neizpilde, un koncentrācijas risku saistībā ar atsevišķiem aktīviem, kas var radīt nepieciešamību izveidot pieņemamu nodrošinājumu un ieviest attiecīgus diskontus.
2. Ja nepieciešams un ja tā ir pietiekami piesardzīga rīcība, centrālais darījumu starpnieks var pieņemt atvasinājumu līguma vai finanšu instrumentu pamatu, kas rada centrālā darījumu starpnieka risku, kā maržu nodrošinājumu.
3. Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt regulatīvos tehniskos standartus, nosakot nodrošinājuma veidu, ko var uzskatīt par augsti likvīdu, un diskontus, kas minēti 1. punktā.

Pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus pieņem saskaņā ar Regulas .../... [EVTI regulas] [7.–7.d] pantu.

EVTI, konsultējoties ar ECBS un EBI, iesniedz Komisijai minēto regulatīvo tehnisko standartu projektus līdz 2012. gada 30. jūnijam.

44. pants

Ieguldījumu politika

1. Centrālais darījumu starpnieks iegulda savus finanšu resursus vienīgi augsti likvīdos finanšu instrumentos ar minimālu tirgus risku un kredītrisku. Ieguldījumiem ir jābūt strauji likvidējamiem ar minimālu iespējamo negatīvo ietekmi uz cenu.
2. Finanšu instrumentus, kas izvietoti kā maržas, deponē vērtspapīru norēķinu sistēmu operatori, kas nodrošina nediskriminējošu piekļuvi centrālajiem darījumu starpniekiem un pilnīgu šo instrumentu aizsardzību. Vajadzības gadījumā centrālajam darījumu starpniekam jābūt tūlītējai piekļuvei finanšu instrumentiem.
3. Centrālais darījumu starpnieks nedrīkst ieguldīt savu kapitālu vai summas, kas saistītas ar 39., 40. un 41. pantā minētajām prasībām, savos vērtspapīros vai tā mātesuzņēmuma vai meitasuzņēmuma vērtspapīros.

4. Pieņemot lēmumu par ieguldījumiem, centrālais darījumu starpnieks ņem vērā tā kredītriska pozīcijas ar atsevišķiem debitoriem un nodrošina, ka tā vispārējo riska pozīciju attiecībā uz katru atsevišķu debitoru riska koncentrācija saglabājas pieņemamās robežās.
5. Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt regulatīvos tehniskos standartus, nosakot 1. punktā minētos augsti likvīdos finanšu instrumentus un 4. punktā minētās riska koncentrācijas pieņemamās robežas.

Pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus pieņem saskaņā ar Regulas .../... [EVTI regulas] [7.–7.d] pantu.

EVTI, konsultējoties ar EBI, iesniedz Komisijai minēto regulatīvo tehnisko standartu projektus līdz 2012. gada 30. jūnijam.

45. pants

Procedūras saistību neizpildes gadījumā

1. Centrālajam darījumu starpniekam ir jānosaka procedūras, kas jāievēro, ja tīrvērtes dalībnieks laikus nerīkojas atbilstoši 35. pantā noteiktajām prasībām un saskaņā ar centrālā darījumu starpnieka noteiktajām procedūrām. Centrālais darījumu starpnieks izklāsta procedūras, kas jāievēro, ja tīrvērtes dalībnieka maksātnespēju nav izraisījis pats centrālais darījumu starpnieks.
2. Centrālais darījumu starpnieks tūlīt atbilstoši rīkojas, lai ierobežotu zaudējumus un novērstu likviditātes problēmas, kas izriet no saistību neizpildes, kā arī nodrošina, ka kāda tīrvērtes dalībnieka pozīciju slēgšana netraucē tā darbību, un nerada saistības pildījušajiem tīrvērtes dalībniekiem tādas zaudējumus, ko tie nevar paredzēt vai kontrolēt.
3. Centrālais darījumu starpnieks nekavējoties informē kompetento iestādi. Ja centrālais darījumu starpnieks uzskata, ka tīrvērtes dalībnieks nespēs izpildīt savas saistības nākotnē un ja centrālais darījumu starpnieks plāno paziņot par tā saistību neizpildi, minētā kompetentā iestāde nekavējoties informē iestādi, kas atbild par saistības nepildījušā tīrvērtes dalībnieka uzraudzību.
4. Centrālais darījumu starpnieks nosaka, ka tā procedūras saistību neizpildes gadījumā ir jāpilda obligāti. Centrālais darījumu starpnieks veic visus pamatotos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tam ir nepieciešamās juridiskās pilnvaras, lai likvidētu saistības nepildījušā tīrvērtes dalībnieka īpašuma pozīcijas un nodotu vai likvidētu saistības nepildījušā tīrvērtes dalībnieka klienta pozīcijas.

46. pants

Pārskats par modeļiem, stresa testiem un atpakaļejošām pārbaudēm

1. Centrālais darījumu starpnieks regulāri pārskata modeļus un parametrus, kas pieņemti, lai noteiktu tā prasības attiecībā uz maržām, ieguldījumiem fondā saistību neizpildes gadījumiem, nodrošinājumu un citiem riska kontroles mehānismiem. Centrālais darījumu starpnieks veic modeļiem stingru un biežu stresa testēšanu, lai novērtētu to izturību ārkārtējos, taču iespējamajos tirgus apstākļos, kā arī veic atpakaļejošas pārbaudes, lai novērtētu pieņemtās metodoloģijas ticamību. Centrālais darījumu starpnieks informē kompetento iestādi par veikto

pārbaužu rezultātiem un saņem no tās apstiprinājumu, pirms tas drīkst veikt jebkādas izmaiņas ieviešanas modeļos un parametros.

2. Centrālais darījumu starpnieks regulāri pārbauda saistību neizpildes gadījumā piemērojamo procedūru galvenos aspektus un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka visi tīrvērtes dalībnieki tos saprot un var veikt atbilstošus pasākumus, lai attiecīgi rīkotos saistību neizpildes gadījumā.
3. Centrālais darījumu starpnieks publisko galveno informāciju par tā riska pārvaldības modeļiem un pieņēmumiem, lai veiktu 1. punktā minētos stresa testus.
4. Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt regulatīvus tehniskos standartus, ar kuriem nosaka:
  - a) to pārbaucēšanu veidu, kas jāveic dažādām finanšu instrumentu šķirām un portfeļiem,
  - b) tīrvērtes dalībnieku vai citu ieinteresēto personu iesaistīšanu pārbaudēs,
  - c) pārbaucēšanu biežumu,
  - d) laikposmu, kurā veic pārbaudes,
  - e) būtisko informāciju, kas izklāstīta 3. punktā.

Pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus pieņem saskaņā ar Regulas .../... [EVTI regulas] [7.–7.d] pantu.

EVTI, konsultējoties ar EBI, iesniedz Komisijai minēto regulatīvo tehnisko standartu projektus līdz 2012. gada 30. jūnijam.

47. pants

Norēķini

1. Lai norēķinātos par saviem darījumiem, centrālais darījumu starpnieks pēc iespējas cenšas izmantot centrālās bankas naudu. Ja centrālās bankas nauda nav pieejama, veic atbilstošus pasākumus, lai stingri ierobežotu kredītrisku un likviditātes risku.
2. Centrālais darījumu starpnieks skaidri norāda savas saistības attiecībā uz finanšu instrumentu piegādēm, tostarp norādot, vai tam ir pienākums nosūtīt vai saņemt finanšu instrumentu piegādes, vai arī tas atlīdzina dalībniekiem piegādes procesā radušos zaudējumus.
3. Ja centrālajam darījumu starpniekam ir pienākums nosūtīt vai saņemt finanšu instrumentu piegādes, tam jānovērš pamatrisks, pēc iespējas izmantojot principu “piegāde pret norēķinu”.

V sadaļa

Vienošanās par sadarbību

48. pants

Vienošanās par sadarbību

1. Ja ir izpildītas 49. un 50. pantā ietvertās prasības, centrālais darījumu starpnieks var noslēgt vienošanos par sadarbību ar citu centrālo darījumu starpnieku.
2. Slēdzot vienošanos par sadarbību ar citu centrālo darījumu starpnieku, lai sniegtu noteiktus pakalpojumus konkrētā tirdzniecības vietā, centrālajam darījumu starpniekam ir nediskriminējoša pienākuma attiecīgajai norēķinu sistēmai un datiem, kas nepieciešami tā funkciju pildīšanai konkrētajā tirdzniecības vietā.
3. Vienošanās par sadarbību vai pienākumu datiem vai norēķinu sistēmai, kas minētas 1. un 2. punktā, tieši vai netieši ierobežo tikai tālab, lai novērstu risku, ko rada šī vienošanās vai pienākums.

49. pants

Riska pārvaldība

1. Tie centrālie darījumu starpnieki, kuri noslēdz vienošanos par sadarbību, ievēro šādas prasības:
  - a) ieviest atbilstīgas politikas, procedūras un sistēmas tāda papildu riska efektīvai identificēšanai, uzraudzībai un pārvaldībai, kas izriet no vienošanās, lai tie varētu laikus izpildīt savas saistības,
  - b) vienoties par to atbilstīgajām tiesībām un pienākumiem, tostarp par piemērojamiem tiesību aktiem, kas reglamentē viņu attiecības,
  - c) identificēt, pārraudzīt un efektīvi pārvaldīt kredītrisku un likviditātes risku tā, lai viena centrālā darījumu starpnieka tīrvērtes dalībnieka saistību neizpilde neietekmētu otru centrālo darījumu starpnieku, ar ko noslēgta vienošanās par sadarbību,
  - d) identificēt, pārraudzīt un rast risinājumu iespējamajām savstarpējām atkarībām un korelācijām, kas rodas noslēdzot vienošanos par sadarbību un kas varētu ietekmēt kredītrisku un likviditātes risku saistībā ar tīrvērtes dalībnieka koncentrāciju limitiem un apvienotajiem finanšu resursiem.

Lai izpildītu b) apakšpunkta noteikumus, centrālie darījumu starpnieki attiecīgā gadījumā ņem vērā tos pašus noteikumus par pārveduma rīkojumu ievadīšanas brīdi attiecīgajās sistēmās un neatsaucamību, kas noteikti Direktīvā 98/26/EK.

Lai izpildītu c) apakšpunkta noteikumus, vienošanās noteikumos jāizklāsta process, ko piemēro novēršot saistību neizpildes sekas, ja viens no centrālajiem darījumu starpniekiem, ar kuru noslēgta vienošanās par sadarbību, nav pildījis saistības.

Lai izpildītu c) apakšpunkta noteikumus, centrālie darījumu starpnieki, ja to pieļauj attiecīgās kompetentās iestādes, veic stingru tīrvērtes dalībnieku nodrošinājuma atkārtotas hipotēkas kontroli saskaņā ar noteiktu kārtību. Vienošanās tekstā norāda, kā rīkojas riska situācijā, ņemot vērā pietiekamu segumu un nepieciešamību ierobežot riska negatīvo ietekmi.

2. Ja pārvaldības modeļi, ko izmanto centrālie darījumu starpnieki, lai segtu savas riska pozīcijas ar to tīrvērtes dalībniekiem, kā arī to savstarpējo risku, ir atšķirīgi, centrālie darījumu starpnieki nosaka šīs atšķirības, novērtē riskus, kas var rasties, un veic pasākumus, tostarp nodrošinot papildu finanšu resursus, kas ierobežo to ietekmi uz vienošanos par sadarbību, kā arī to iespējamās savstarpējās negatīvās ietekmes risku, kā arī nodrošina, ka šīs atšķirības neietekmē katra centrālā darījumu starpnieka spēju pārvaldīt tīrvērtes dalībnieka saistību neizpildes sekas.

50. pants

Vienošanās par sadarbību apstiprināšana

1. Vienošanās par sadarbību saņem iepriekšēju apstiprinājumu no iesaistīto centrālo darījumu starpnieku kompetentās iestādes. Piemēro 13. pantā paredzēto procedūru.
2. Kompetentās iestādes apstiprina vienošanos par sadarbību tikai tad, ja ir izpildītas 49. pantā noteiktās prasības un tīrvērtes darījumu tehniskie nosacījumi saskaņā ar pieņemto kārtību nodrošina vienmērīgu un sakārtotu finanšu tirgu darbību un ja vienošanās neapdraud uzraudzības efektivitāti.
3. Ja kompetentā iestāde uzskata, ka nav izpildītas 2. punktā noteiktās prasības, tā rakstiski sniedz skaidrojumus par tās riska apsvērumiem citām kompetentajām iestādēm, kā arī iesaistītajiem centrālajiem darījumu starpniekiem. Tā arī informē EVTI, kas novērtē, vai riska apsvērumi faktiski var būt par iemeslu vienošanās par sadarbību atteikumam. EVTI atzinumu dara pieejamu visiem iesaistītajiem centrālajiem darījumu starpniekiem. Ja EVTI novērtējums atšķiras no attiecīgās kompetentā iestādes novērtējuma, šī iestāde pārskata savu nostāju, ņemot vērā EVTI atzinumu.
4. Līdz 2012. gada 30. jūnijam EVTI izdod pamatnostādnes vai ieteikumus, lai izveidotu konsekventu, efektīvu un lietderīgu vienošanos par sadarbību novērtējumus saskaņā ar procedūru, kas noteikta Regulas ... / ... [EVTI regulas] 8. pantā.

VI sadaļa

Darījumu reģistru reģistrācija un uzraudzība

1. nodaļa

Darījumu reģistra reģistrācijas nosacījumi un procedūra

51. pants

Darījumu reģistru reģistrācija

1. 6. panta vajadzībām darījumu reģistru reģistrē EVTI.
2. Lai to reģistrētu, darījumu reģistram jābūt juridiskai personai, kas reģistrēta Eiropas Savienībā un atbilst VII sadaļas prasībām.
3. Darījumu reģistra reģistrācija ir spēkā visā Eiropas Savienības teritorijā.
4. Reģistrēts darījumu reģistrs vienmēr ievēro sākotnējās reģistrācijas nosacījumus. Darījumu reģistrs bez nepamatotas kavēšanās paziņo EVTI par būtiskām izmaiņām reģistrācijas nosacījumos.

52. pants

Reģistrācijas pieteikums

1. Darījumu reģistrs iesniedz reģistrācijas pieteikumu EVTI.
2. Desmit darbadienās no pieteikuma saņemšanas brīža EVTI izvērtē, vai pieteikums ir pilnīgs.

Ja pieteikums nav pilnīgs, EVTI nosaka termiņu, kurā darījumu reģistram ir jāsniedz papildu informācija.

Kad EVTI ir pārliecinājusies, ka pieteikums ir pilnīgs, tā par to paziņo darījumu reģistram.
3. Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt regulatīvos tehniskos standartus, nosakot 1. punktā minēto sīkāko informāciju par reģistrācijas pieteikumu EVTI.

Pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus pieņem saskaņā ar Regulas .../... [EVTI regulas] [7.–7.d] pantu.

EVTI iesniedz Komisijai minēto regulatīvo tehnisko standartu projektus līdz 2012. gada 30. jūnijam.
4. Lai nodrošinātu vienotu 1. punkta piemērošanu, Komisijai tiek piešķirtas pilnvaras pieņemt īstenošanas standartus, kas nosaka reģistrācijas pieteikuma EVTI formātu.

Pirmajā daļā minētos īstenošanas standartus pieņem saskaņā ar Regulas .../... [EVTI regulas] 7.e pantu.

EVTI iesniedz Komisijai minēto standartu projektus līdz 2012. gada 30. jūnijam.

53. pants

Pieteikuma izskatīšana

1. EVTI četrdesmit darbadienu laikā pēc 52. panta 2. punkta trešajā daļā minētās paziņošanas izskata reģistrācijas pieteikumu, pamatojoties uz darījumu reģistra atbilstību prasībām, kas izklāstītas 64.–67. pantā, pieņem pilnībā pamatotu lēmumu par reģistrāciju vai tās atteikumu.
2. Lēmums, ko EVTI pieņēmusi saskaņā ar 1. punktu, stājas spēkā piektajā darbadienā pēc tā pieņemšanas.

54. pants

Lēmuma paziņošana

1. Ja EVTI pieņem lēmumu reģistrēt, atteikt reģistrāciju vai anulēt reģistrāciju, tā par to paziņo darījumu reģistram piecu darba dienu laikā, sniedzot pilnībā pamatotu paskaidrojumu par savu lēmumu.
2. EVTI dara Komisijai zināmu jebkādu lēmumu, kas minēts 1. punktā.
3. EVTI publicē savā tīmekļa vietnē to darījumu reģistru sarakstu, kas ir reģistrēti saskaņā ar šo regulu. Minēto sarakstu atjaunina piecu darbadienu laikā pēc 1. punktā minētā lēmuma pieņemšanas.

55. pants

Naudassodi

1. Pēc EVTI pieprasījuma Komisija ar attiecīgu lēmumu var uzlikt darījumu reģistram naudassodu, ja tas, tīši vai nolaidības dēļ, ir pārkāpis šīs regulas 63. panta 1. punkta, 64., 65., 66. panta un 67. panta 1. un 2. punkta noteikumus.
2. Naudassodi, kas minēti 1. punktā, ir preventīvi un samērīgi ar pārkāpuma veidu un smagumu, pārkāpuma ilgumu un attiecīgā darījumu reģistra ekonomiskajām spējām. Naudassoda summa nedrīkst pārsniegt 20 % no darījumu reģistra gada ienākumiem vai apgrozījuma iepriekšējā saimnieciskajā gadā.
3. Neatkarīgi no 2. punkta, ja darījumu reģistrs no pārkāpuma ir tieši vai netieši guvis kvantitatīvi nosakāmu finansiālu ieguvumu, naudassoda summai jābūt vismaz vienādai ar šo ieguvumu.
4. Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt regulatīvus tehniskos standartus, ar kuriem nosaka:
  - a) sīki izstrādātus kritērijus naudassoda summas noteikšanai,
  - b) procedūras attiecībā uz izmeklēšanu, saistītajiem pasākumiem un ziņojumu sniegšanu, kā arī noteikumus par lēmumu pieņemšanas procedūru, tostarp noteikumus par tiesībām

uz aizstāvību, piekļuvi lietas materiāliem, juridisko pārstāvību, konfidencialitāti un pagaidu noteikumiem, kā arī par naudassodu apmēra noteikšanu un to iekasēšanu.

Pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus pieņem saskaņā ar Regulas .../... [EVTI regulas] [7.–7.d] pantu.

EVTI iesniedz Komisijai minēto regulatīvo tehnisko standartu projektus ne vēlāk kā 2012. gada 30. jūnijā.

56. pants

Periodiski soda maksājumi

1. Pēc EVTI pieprasījuma Komisija ar attiecīgu lēmumu var uzlikt periodiskus soda maksājumus visām personām, ko nodarbina darījumu reģistrs vai kas nodarbinātas darījumu reģistra vajadzībām vai saistībā ar to, lai piespiestu tās:
  - a) izbeigt pārkāpumu,
  - b) sniegt pilnīgu un patiesu informāciju, ko EVTI pieprasījusi saskaņā ar 61. panta 2. punktu,
  - c) pakļauties izmeklēšanai un jo īpaši uzrādīt visu uzskaiti, datus, procedūras vai jebkurus citus pieprasītos materiālus, papildināt un izlabot citu informāciju, kura sniegta izmeklēšanā, ko EVTI uzsākusi saskaņā ar 61. panta 2. punktu,
  - d) pakļauties pārbaudei uz vietas, ko EVTI pieprasījusi saskaņā ar 61. panta 2. punktu.
2. Paredzētie periodiskie soda maksājumi ir iedarbīgi un samērīgi. Periodisko soda maksājumu summu piemēro par katru kavējuma dienu. Tā nepārsniedz 5 % no dienas vidējā apgrozījuma iepriekšējā saimnieciskajā gadā, un to aprēķina no lēmumā noteiktā datuma.

57. pants

Attiecīgo personu uzklauššana

1. Pirms lēmuma par 55. un 56. pantā paredzētā naudassoda vai periodiska soda maksājuma piemērošanu pieņemšanas Komisija dod iespēju personām, kuru lieta tiek izskatīta, iespēju tikt uzklauštām par tiem jautājumiem, saistībā ar kuriem Komisija ir cēlusi iebildumus.

Komisija balsta savus lēmumus vienīgi uz iebildumiem, par kuriem attiecīgajām personām bijusi iespēja sniegt paskaidrojumu.

2. Lietas izskatīšanā pilnībā ievēro attiecīgo personu tiesības uz aizstāvību.

Šīm personām tiek dotas tiesības piekļūt Komisijas lietas materiāliem, ievērojot citu personu likumīgās intereses attiecībā uz viņu komercnoslēpumu aizsardzību. Tiesības piekļūt lietas materiāliem neattiecas uz konfidenciālu informāciju un Komisijas iekšējiem dokumentiem.

58. pants

Kopīgi noteikumi par naudassodiem un periodiskiem soda maksājumiem

1. Komisija dara zināmu atklātībai informāciju par visiem naudassodiem un periodiskiem soda maksājumiem, kas piemēroti saskaņā ar 55. un 56. pantu.
2. Naudassodiem un periodiskiem soda maksājumiem, kas piemēroti saskaņā ar 55. un 56. pantu, ir administratīvs raksturs.

59. pants

Izskatīšana Tiesā

Tiesas neierobežotā jurisdikcijā ir pārskatīt lēmumus, ar ko Komisija ir uzlikusi naudassodu vai periodisku soda maksājumu. Tiesa var anulēt, samazināt vai palielināt uzlikto naudassodu vai periodisko soda maksājumu.

60. pants

Reģistrācijas anulēšana

1. EVTI anulē darījumu reģistra reģistrāciju šādos gadījumos:
  - a) darījumu reģistrs nepārprotami atsakās no reģistrācijas vai sešus mēnešus pēc kārtas nav sniedzis nevienu pakalpojumu,
  - b) darījumu reģistrs ir reģistrēts, sniedzot nepatiesas ziņas vai izmantojot citus nelikumīgus līdzekļus,
  - c) darījumu reģistrs vairs neatbilst nosacījumiem, ar kuriem saskaņā to reģistrēja,
  - d) darījumu reģistrs ir smagi un sistemātiski pārkāpis šās regulas noteiktās prasības.
2. Tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kurā darījumu reģistrs sniedz pakalpojumus un veic savu darbību un kura uzskata, ka kāds no 1. punktā minētajiem nosacījumiem ir izpildīts, var pieprasīt, lai EVTI pārbauda, vai nosacījumi reģistrācijas anulēšanai ir izpildīti. Ja EVTI nolemj neatsaukt attiecīgā darījumu reģistra reģistrāciju, tā iesniedz pilnīgu šā lēmuma pamatojumu.

61. pants

Darījumu reģistra uzraudzība

1. EVTI uzrauga 64.–67. panta piemērošanu.
2. Lai EVTI veiktu savus pienākumus saistībā ar 51.–60., 62. un 63. panta izpildi, tai ir šādas pilnvaras:
  - a) piekļūt jebkādam dokumentam jebkādā formātā un saņemt vai izgatavot tā kopiju,
  - b) pieprasīt informāciju no jebkuras personas un vajadzības gadījumā izsaukt un noprotināt attiecīgo personu, lai iegūtu informāciju,
  - c) veikt pārbaudes uz vietas, par to iepriekš paziņojot vai nepaziņojot, un

- d) pieprasīt tālruņa vai datplūsmas dokumentāciju.

2. nodaļa

Attiecības ar trešām valstīm

62. pants

Starptautiskie nolīgumi

Komisija vajadzības gadījumā iesniedz Padomei priekšlikumus sarunām saistībā ar starptautiskiem nolīgumiem ar vienu vai vairākām trešām valstīm par savstarpēju piekļuvi un informācijas apmaiņu par ārpusbiržas atvasinājumu līgumiem, kas glabājas trešās valstīs izveidotos darījumu reģistros, ja šī informācija ir būtiska, lai kompetentās iestādes varētu veikt savus pienākumus saskaņā ar šo regulu.

63. pants

Līdzvērtība un atzīšana

1. Trešā valstī reģistrēts darījumu reģistrs var sniegt savus pakalpojumus un veikt darbības saistībā ar uzņēmumiem, kas reģistrēti Savienībā 6. panta nozīmē, tikai tad, ja šo darījumu reģistru atzīst EVTI.
2. EVTI atzīst trešās valsts darījumu reģistru, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:
  - a) darījumu reģistrs ir saņēmis atļauju un tiek efektīvi uzraudzīts minētajā trešā valstī,
  - b) Komisija ir pieņēmusi lēmumu saskaņā 3. punktu,
  - c) Savienība ir noslēgusi starptautisku nolīgumu ar šo trešo valsti, kā minēts 62. pantā,
  - d) Saskaņā ar 4. punktu ir noteikti sadarbības pasākumi, lai nodrošinātu, ka Savienības iestādes var nekavējoties un pastāvīgi saņemt visu nepieciešamo informāciju.
3. Komisija var pieņemt lēmumu saskaņā ar 69. panta 2. punktā minēto procedūru, norādot, ka trešās valsts tiesiskā un uzraudzības sistēma nodrošina, ka šajā trešā valstī atļauju saņēmušie darījumu reģistri atbilst juridiski saistošām prasībām, kuras ir līdzvērtīgas šajā regulā izklāstītajām prasībām, un ka šiem darījumu reģistriem šajā trešā valstī pastāvīgi tiek piemērota efektīva uzraudzība un pārbaudīta prasību izpilde.
4. EVTI slēdz sadarbības nolīgumus ar attiecīgajām kompetentajām iestādēm trešās valstīs, kuru tiesiskā un uzraudzības sistēma saskaņā ar 3. punktu tiek uzskatīta par līdzvērtīgu šīs regulas prasībām. Šādi nolīgumi nodrošina, ka Savienības iestādes var nekavējoties un nepārtraukti piekļūt visai informācijai, kas nepieciešama, lai tās pildītu savus pienākumus. Ar šādiem nolīgumiem paredz vismaz:
  - a) mehānismu informācijas apmaiņai starp EVTI, citām Savienības iestādēm, kurām ir atbilstīgi pienākumi saskaņā ar šo regulu, un attiecīgo trešo valstu kompetentajām iestādēm,
  - b) uzraudzības darbību koordinēšanas procedūras.

VII sadaļa

Prasības darījumu reģistriem

64. pants

Vispārīgas prasības

1. Katram darījumu reģistram ir noturīgi pārvaldības pasākumi, kas ietver skaidru organizatorisko struktūru, kurā ir precīzi definēts, pārredzams un konsekvents atbildības sadalījums un atbilstīgi iekšējās kontroles mehānismi, tostarp pareizas administratīvās un grāmatvedības procedūras, kas nepieļauj konfidenciālas informācijas izpaušanu.
2. Darījumu reģistrs izveido atbilstošu politiku un procedūras, kas ir pietiekamas, lai nodrošinātu tā atbilstību, tostarp tā vadītāju un darbinieku atbilstību, visiem šīs regulas noteikumiem.
3. Darījumu reģistrs uztur un apkalpo attiecīgu organizatorisko struktūru, lai nodrošinātu darījumu reģistra pakalpojumu un darbību veikšanas nepārtrauktību un pareizu funkcionēšanu. Tas izmanto piemērotas un samērīgas sistēmas, resursus un procedūras.
4. Darījumu reģistra augstākajai vadībai un valdes locekļiem ir jābūt pietiekami labai reputācijai un pieredzei, lai nodrošinātu tā stabilu un pārdomātu vadību.
5. Darījumu reģistrs objektīvi, nediskriminējoši un publiski dara zināmas prasības attiecībā uz piekļuvi un līdzdalību. Piekļuvi ierobežojošie kritēriji ir atļauti tikai tiktāl, ciktāl to mērķis ir kontrolēt risku, kas saistīts ar darījumu reģistrā uzturēto datu drošību.
6. Darījumu reģistrs publiski izpauž cenas un maksas saistībā ar sniegtajiem pakalpojumiem. Tas izpauž cenas un maksas par katru sniegto pakalpojumu un funkciju atsevišķi, tostarp atlaides un rabatus, kā arī nosacījumus šo atlaižu saņemšanai. Tas ļauj ziņošanas struktūrām piekļūt katram noteiktam pakalpojumam atsevišķi. Darījumu reģistra iekasētās cenas un maksas ir saistītas ar izmaksām.

65. pants

Funkcionālā uzticamība

1. Darījumu reģistrs identificē operacionālā riska cēloņus un mazina tos, izstrādājot atbilstošas sistēmas, veicot pārbaudi un izmantojot procedūras. Šādas sistēmas ir uzticamas un drošas, un tām ir atbilstoši resursi, lai attiecīgi apstrādātu saņemto informāciju.
2. Darījumu reģistrs izstrādā, īsteno un uztur atbilstošu darbības nepārtrauktības politiku un negadījuma seku novēršanas plānu, kuru mērķis ir nodrošināt savu funkciju saglabāšanu, laicīgu darbības atsākšanu un darījumu reģistra pienākumi turpmāku izpildi. Šādā plānā ir vismaz jāparedz rezerves iekārtas izveidošanu.

66. pants

Informācijas aizsardzība un reģistrēšana

1. Saskaņā ar 6. panta noteikumiem darījumu reģistrs nodrošina saņemtās informācijas konfidencialitāti, integritāti un aizsardzību.
2. Darījumu reģistrs nekavējoties reģistrē informāciju, kas saņemta saskaņā ar 6. pantu, un glabā to vismaz desmit gadus pēc attiecīgo līgumu spēkā esības izbeigšanās. Tas nodrošina laicīgas un efektīvas uzskaites procedūras, lai ieviestu attiecīgas izmaiņas reģistrētajā informācijā.
3. Darījumu reģistrs aprēķina pozīcijas pēc atvasinājumu šķirām un pēc attiecīgās ziņošanas iestādes, pamatojoties uz atvasinājumu līgumu datiem, kas paziņoti saskaņā ar 6. pantu.
4. Darījumu reģistrs ļauj līgumslēdzējām pusēm jebkurā laikā piekļūt informācijai saistībā ar minēto līgumu un labot šo informāciju.
5. Darījumu reģistrs veic visus vajadzīgos pasākumus, lai novērstu ļaunprātīgu tā sistēmās glabātās informācijas izmantošanu un liedz šīs informācijas izmantošanu citas uzņēmējdarbības mērķiem.

Konfidenciālu informāciju, kas reģistrēta vienā darījumu reģistrā, nedrīkst izmantot komerciālos nolūkos cita fiziska vai juridiska persona, kura ir šā darījumu reģistra mātesuzņēmums vai meitasuzņēmums.

67. pants

Pārredzamība un datu pieejamība

1. Darījumu reģistrs publicē pozīciju kopsavilkumu pa atvasinājumu šķirām par tam paziņotajiem līgumiem.
2. Darījumu reģistrs dara pieejamu nepieciešamo informāciju šādām iestādēm:
  - a) EVTI,
  - b) kompetentajām iestādēm, kas uzrauga uzņēmumus, uz kuriem attiecas pienākums ziņot saskaņā ar 6. pantu,
  - c) kompetentajai iestādei, kas uzrauga tos centrālos darījumu starpniekus, kuriem ir piekļuve darījumu reģistram,
  - d) attiecīgajām ECBS centrālajām bankām.
3. EVTI apmainās ar informāciju, kas nepieciešama citām attiecīgajām iestādēm to pienākumu veikšanai.
4. Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt regulatīvos tehniskos standartus, kas sīkāk paskaidro 1. un 2. punktā minēto informāciju.

Pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus pieņem saskaņā ar Regulas .../... [EVTI regulas] [7.–7.d] pantu.

Minēto regulatīvo tehnisko standartu projektus EVTI iesniedz Komisijai ne vēlāk kā 2012. gada 30. jūnijā.

VIII sadaļa

Pārejas un nobeiguma noteikumi

68. pants

Ziņojumi un pārskatīšana

1. Komisija vēlākais līdz 2013. gada 31. decembrim saskaņā ar III sadaļu pārskata iestāžu un uzraudzības kārtību un ziņo par to, it īpaši saistībā ar EVTI lomu un atbildību. Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, pievienojot tam atbilstīgus priekšlikumus.

Līdz minētajai dienai Komisija, saskaņojot ar EVTI un attiecīgās nozares iestādēm, novērtē nefinansiālo uzņēmumu ārpusbiržas atvasinājumu līgumu sistēmisko nozīmi.

2. EVTI iesniedz ziņojumus Komisijai par tīrvērtes veikšanu saskaņā ar II sadaļu un vienošanās par sadarbību darbības jomas paplašināšanu saskaņā ar V sadaļu, attiecinot to arī uz citiem darījumiem ar finanšu instrumentu šķirām, kas nav pārvedami vērtspapīri un naudas tirgus instrumenti.

Ziņojumus dara zināmus Komisijai ne vēlāk kā 2014. gada 30. septembrī.

3. Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm un EVTI un pēc ECBS novērtējuma pieprasīšanas sagatavo gada pārskatu, kurā novērtē vienošanos par sadarbību iespējamo sistēmisko risku un ietekmi uz izmaksām.

Šajā ziņojumā uzmanība jāvērs vismaz uz šādu vienošanos skaitu un sarežģītības pakāpi, kā arī riska pārvaldības sistēmu un modeļu piemērotību. Komisija iesniedz šo ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei, pievienojot tam atbilstīgus priekšlikumus.

ECBS sniedz Komisijai savu vērtējumu par vienošanos par sadarbību iespējamo sistēmisko risku un ietekmi uz izmaksām.

69. pants

Komitejas procedūra

1. Komisijai palīdz ar Komisijas Lēmumu 2001/528/EK³⁷ izveidotā Eiropas Vērtspapīru komiteja.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5. un 7. pantu, ievērojot tā 8. pantu.
3. Lēmuma 1999/468/EK 5. panta 6. punktā noteiktais termiņš ir trīs mēneši.

---

³⁷ OV L 191, 13.7.2001., 45. lpp.

70. pants
Direktīvas 98/26/EK grozījums

Direktīvas 9. panta 1. punktam pievieno šādu daļu:

“Ja sistēmas operators ir iesniedzis nodrošinājumu citam sistēmas operatoram saistībā ar sadarbībspējīgu sistēmu, šīs sistēmas nodrošinātāja operatora tiesības uz šo nodrošinājumu neietekmē maksātnespējas procedūras uzsākšana pret saņēmēja sistēmas operatoru.”

71. pants
Pārejas noteikumi

1. Centrālajam darījumu starpniekam, kas ir pilnvarots savā dibināšanas dalībvalstī sniegt pakalpojumus līdz dienai, kad šī regula stājas spēkā, ir jālūdz atļauja šīs regulas piemērošanai ne vēlāk kā [2 gadus pēc tās stāšanās spēkā].
2. Par atvasinājumu līgumiem, kas noslēgti līdz dienai, kad šo regulu piemēro darījuma reģistra reģistrācijai attiecībā uz šo līguma veidu, ziņo darījumu reģistram 120 dienu laikā no dienas, kad EVTI veikusi šā darījumu reģistra reģistrāciju.

73. pants
Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

(...), [...]

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*